

Drobtinice

izpod plašča sv. Martina

ZRNO IN KRUH
dokumentarni film

26. številka Drobtinic Zavoda sv. Martina, december 2019

ZRNO IN KRUH

Tako smo poimenovali dokumentarni film, s katerim smo obeležili 10. obletnico delovanja Zavoda sv. Martina. V pričujočih Drobotnicah se bomo še malo spominjali tega svečanega dogodka. Ob tej priliki vabim bralce in

bralce Drobotnic, ki si filma še niste ogledali, da to lahko storite na spletni strani Zavoda sv. Martina ali na Youtube. Prav tako je v Domu na voljo še nekaj izvodov Zbornika, posvečenega desetletnemu delovanju našega Doma.

Na letošnje poslovanje je v precejšnji meri vplival lanskoletni dvig plač, ki ga je sprejela vlada. Takrat je bil predviden postopen dvig plač. Zato je bilo potrebno s 1.1.2019 dvigniti tudi ceno storitev v Zavodu sv. Martina. S 1. septembrom so se dvignili dodatki za nedeljsko, praznično in nočno delo, s 1. novembrom je bil izveden drugi dvig plač pri skupini zaposlenih, ki so napredovali v začetku leta le deloma in s 1. decembrom sledi še napredovanje pri tistih, ki so izpolnili pogoje za napredovanje. Zato je svet Zavoda na svoji 6. redni seji 16.10.2019 potrdil dvig cen oskrbe za 4%, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pa je z 11. 11. 2019 podalo soglasje k ceni. Tako bo nov cenik storitev začel veljati s 1. 1. 2020.

V letošnjem letu se srečujemo z večjo fluktuacijo pri stanovalcih. Pri zaposlenih je bilo potrebno nadomeščati več dolgotrajnih bolniških, kar je imelo vpliv na zaposlovanje, iskanje novih sodelavcev, ki jih je vedno

težje dobiti, saj se na razpise komajda kdo še prijavi.

Na področju dela pomoči na domu smo letos izvedli prehod iz programa SZP, ki ni imel več podpore, na program SAOP. Socialne oskrbovalke pri svojem delu na terenu uporabljajo pametne telefone in pri uporabnikih NFC nalepke.

V septembru smo organizirali piknik za svojce in v sodelovanju z Občino Bohinjska Bistrica 21. septembra sprehod za spomin. Obeh dogodkov se je udeležilo precejšnje število svojcev in gostov. Poleti in jeseni smo organizirali tudi nekaj izletov za stanovalce v bližnjo okolico po Bohinjski Bistrici. Na željo stanovalcev smo poromali tudi na Brezje. V septembru smo se s prostovoljkami in prostovoljci, v oktobru pa z zaposlenimi odpravili na ekskurzijo na Primorsko in v Italijo. V Renčah smo si ogledali Medichotel podjetja Turzisa d.o.o., ki izvaja institucionalno varstvo za starejše. Od tam smo se odpeljali v Gradež in naprej z ladjico na otok Barbano, kjer smo v tem romarskem središču v Marijini cerkvi imeli sv. mašo. Obakrat nas je spremljalo lepo vreme, da smo lahko uživali v soncu in v odprtosti morja. Na poti nazaj smo se na kratko ustavili še v Ogleju.

V letu 2019 je bilo veliko dogodkov, srečanj in doživetij. Del teh smo skušali ujeti v Drobotnicah.

Zahvaljujem se vsem sodelavkam in sodelavcem za vse opravljeno delo. Zahvala gre tudi prostovoljkam in prostovoljcem, ki s svojo prisotnostjo in delom pripomorejo k polnejšemu življenju naših stanovalcev.

Vsem želim ob prihajajočih božičnih praznikih Božjega blagoslova in vse dobro v novem letu 2020.

Jože Cerkovnik, direktor

ŽIVLJENJE JE ENO SAMO SPREJEMANJE

Vedno bolj spoznavam, kako je v življenju pomembno sprejemanje. Sprejeti samega sebe, sprejeti domače, sprejeti mlade, sprejeti onemoglost, sprejeti bolezen, sprejeti starost in gube, sprejeti osamljenost. Celo življenje je pravzaprav eno samo sprejemanje. Tako spodbujam tudi moje bližnje in tako skušam živeti tudi sam. Opažam tudi, da kdor beži pred svojim križem, kdor noče sprejeti svojega stanja, preklinja svojo usodo. Je razočaran in zagrenjen. Oseba, ki sprejema, pa je blaga, mirna, ponižna, sproščena in nenazadnje srečna.

Večkrat pri sveti maši spominjam, da ne gre samo za sprejemanje, ampak za darovanje Bogu.

Sprejeti križ ni lahko, a če veš, za koga ga носиš, ti je veliko lažje. Ko govorim o sprejemanju, mi vedno pride pred oči podoba Jezusa, ki objame naložen križ, na katerega je bil pribit. Nekaj najbolj sramotnega je objel in nesel. Vse to je lahko naredil, ker je tako ljubil Boga očeta in nas, za katere je na križu umrl.

V ljubezni je ključ! To je lahko naša enaka drža. Sad tega pa je vedno nekaj velikega. Najprej nas naredi za srečne in pomirjene, sprejemanje križa pa vedno rojeva bogate sadove, ki se vedno poznajo pri mlajših generacijah. Nikoli ni zaman.

Današnji človek težje sprejema. Pred očmi ima, da je sprejemanje za šibke, da lahko s svojo močjo po svoje stvari spelje. Sodobni človek noče sprejeti misli, da je minljiv, šibak, da se stara, da bo postal onemogel.

Današnji človek hoče biti popoln in ne kot tisti, ki mora sprejemati. Za sprejemanje moraš imeti pogum in zdravo držo ponižnosti. Nekako biti kot otrok, ki mora sprejeti pomoč odrasle osebe. V tem ni nič sramotnega.

Mi je nekaj dni nazaj starejši možak potožil, kako mu je bilo nerodno, ker je moral za finančno pomoč prositi sina. Pa sem ga potolažil: »Gospod, nič se ne sekirajte, vi ste mu dal samo priložnost, da je naredil dobro delo.« Teh stvari naj vas ne bo nerodno. Nič ni sramotnega v tem. Je pa zelo človeško.

Sprejemanje stvari take kot so, delajo človeka mirnega, spokojnega, srečnega, zadovoljnega. Ni lahko, zato pa je to še toliko večji izziv.

Pred nami so božični prazniki. Vabim vas, da v svoje življenje sprejmete otroka, ki se rojeva. Ta otrok ni navaden otrok, ampak je Božji sin. Ne bojte se Boga in ga sprejmite v hlevček svojega srca. Bog Vas živi in pogumno naprej!

Martin Golob, g. župnik

**BITI BLIZU ŽALUJOČEMU
CLOVEKU
GLEJ, ŽALOST JE
ŽALUJOČIM EDINA TOLAŽBA
(R. HAMERLING)**

Čustva žalosti so prisotna v življenju vsakega človeka. Vsakič, ko v življenju nekaj izgubimo, se poslovimo, nas obišče žalost. To samo pomeni, da smo nekoga imeli radi, da smo nekaj radi počeli ali da nam je neka stvar v življenju veliko pomenila. Lahko zaradi bolezni izgubimo zdravje in nam je ob tem težko, smo razočarani nad partnerskim odnosom, ki ni izpolnil naših pričakovanj, izgubimo službo, se upokojimo, starši lahko doživijo žalost tudi ob tem, ko otroci odrastejo in odidejo od doma, otrok je žalosten ker ni izpolnil pričakovanj odraslih...

Žalost je ob tem normalno čustvo in ni povezana z boleznijo. Pomembno je, da se jo izživi, da ji namenimo čas in pozornost. Pomaga nam na poti vseh teh malih žalovanj skozi življenjsko pot. Več žalosti v življenju kot doživimo, bolj smo nanjo pripravljeni. Dana nam je zato, da lahko sploh prenesemo izgubo, ki smo jo doživeli. Odrinjena in neizživeta žalost pa lahko povzroča rane, ki se ne zacelijo in nam ob vsaki novi življenjski preizkušnji povzroča težave, lahko tudi bolezen.

Ob tem, ko nam umre ljubljena oseba pa doživimo eno izmed najhujših stisk v življenju. Zdi se nam, kot da bi bili na novo postavljeni v življenje, lahko imamo

občutek, da ne stojimo več na istem mestu. Vse tisto, kar je bilo do takrat gotovost in varnost, se podre. Smrt nas ustavi.

Žalovanje je naravni odziv na izgubo. Ima določene zakonitosti, poleg tega pa je pomembna tudi osebna značilnost žalujočega: njegov vrednostni sistem, kulturno okolje, razumevanje ljudi iz okolja v katerem živi, od okoliščin v katerih je prišlo do smrti, starosti in odnosa, ki smo ga imeli do umrlega.

Takoj po smrti je težko razumeti, da nekoga ni več. Sprejeti to dokončnost je verjetno nekaj najtežjega. Bolečine, ki jih povzroča žalost v takih trenutkih, so zelo močne. Lahko pa pride tudi do občutkov olajšanja, ker sta bolezen in trpljenje končana. Prav v tej zgodnji fazi žalovanja ima svoj smisel in velik pomen tradicija obredov in ritualov, ki smo jih razvijali skozi zgodovino človeštva. Poslednja nega in poslopitev od umrlega je zadnje slovo pred pogrebom in je velikega pomena.

Z žalno obleko drugim pokažemo, da smo ranljivi in jih tiho prosimo za razumevanje. Na pogrebu se umrlega še zadnjič spominjamo in se mu poklonimo. Ob pogrebnem slovesu žalujoči delijo bolečino z drugimi, ko izrekamo iskreno sožalje - to pomeni »Biti ob nekem in vzdržati trpljenje«. Z grobom umrli dobi nov kraj bivanja in v kamen se vpiše, kdaj se je življenje tukaj zanj končalo. Žalujoči v tej fazi izpolnjuje izredno pomembno nalogo, ampak pogosto zaradi svoje velike ranljivosti potrebuje vso našo možno podporo. Včasih je težko zbrati pogum, da se jim približamo, toda iskrena in srčna podpora jim daje sporočilo, da jih ne želimo pustiti samih v za njih tako težkem času.

Žalovanje nadaljuje svojo pot in žalujoči

se v polni realnosti zave, da ljubljene osebe res ni več tukaj. Ob vsem tem sta prisotna upor in jeza, občutki krivde. Spraševanje, zakaj si me zapustil in me pustil samega ... močna žalost zahteva neslutene moči od žalujočega. Časovna shema na prilagoditev življenja brez umrle osebe je odvisna od vsakega posameznika.

Na tej poti so prisotni občutki - zapuščenost, pogrešanje, težave z spanjem, občutek teže v prsih, izguba apetita, bolečina celega telesa, glavoboli, težave s koncentracijo, brezciljno tavanje, razpoloženijska nihanja, občutek, da se vam bo zmešalo, misel, da bi odšel za njim. Čutim njegovo prisotnost, vidim ga, slišim ga, čakam ga, da se vrne. Pomembno je, da se teh občutkov ne zaduši, da se jih sprejema ob zavedanju dobrih in manj dobrih dni.

Žalujoči na tej poti potrebujemo sočutne in razumevajoče spremljevalce. Nekateri žalujejo v tišini brez prič, spet drugi lahko svojo žalost delijo z drugimi. Pomembno je, da imamo potrpljenje sami s seboj in da sledimo svojim občutkom.

Nasveti, ki prihajajo od drugih, so lahko tudi breme. Pogovor z ljudmi, ob katerih se dobro počutimo, deluje zelo blagodejno. Prinaša sporočilo: «Preprosto sem tu in ničesar ne pričakujemo od tebe. Pravico imaš, da tako čutiš, bodi to, kar si, žaluj na svoj način, vzemi si čas.» Korak za korakom se je treba soočati z žalostjo, vsak dan sproti. Hoditi na iste kraje, poslušati glasbo, ki jo je pokojni imel rad, nadaljevati delo, ki je ostalo nedokončano, pospraviti sobo, v kateri je živel, *posloviti se - in učiti se novega življenja.*

Ko začne bolečina izgubljati svojo ostrino in misel na umrlo osebo ni več tako intenzivna, lahko rečemo, da se globoke rane, ki so nastale ob izgubi, počasi celijo in žalujoči si začne nabirati moči za življenje. Ko pogledamo nazaj, vidimo težko pot ustvarjalnega procesa. Skozi bolečo izkušnjo še bolje spoznamo sebe, izostrimo čut odgovornosti za lastna dejanja in smo iskalci globine v medčloveških odnosih.

Včasih je žalost ob izgubi bližnje osebe tako močna, da traja celo življenje. Potem to sprejmemo in negujemo, kot del svoje lastne življenjske biografije - *to spada k meni in mojemu življenju.*

V današnji družbi opažamo, da je potreben pogum, da pokažemo žalost po veliki izgubi.

Življenje se kljub bolečini nadaljuje. Je dolga in težka pot izpuščanja. Vendar pot obstaja, pomembno je, da se ne izgubi upanja in poguma.

Na tej poti se odkrije nove razsežnosti ljubezni, razumevanja in celjenja ran. Življenje umrlega nikoli ne izgubi pomena. Globoko v nas še vedno živijo naprej.

Ostanejo spomini na skupaj preživet čas, modrosti, ki smo jih dobili od njih, vse tisto kar so nas naučili, nam povedali.... in obstajajo posebni trenutki, ko smo lahko ljubljene osebi čisto blizu, preko časovnih in fizičnih mej - *saj Ljubezen nikoli ne umre - čutimo jo v srcu.*

Tatjana Horvat, vodja zdravstvene nege

POGOVOR S PREDSTAVNIKOM STANOVALCEV V SVETU ZAVODA SV. MARTINA

Pogovorila sem se z novo izvoljenim predstavnikom stanovalcev v Svetu Zavoda sv. Martina, Jožetom Sodjem.

Prosim, če se na kratko predstavite našim bralcem.

Sem Jože Sodja, doma iz Bohinjske Češnjice. Po poklicu sem bil najprej elektromonter, čez deset let sem naredil še delovodsko šolo, še čez deset pa tehnično šolo. Tako sem postal elektrotehnik. Celo življenje sem živel doma v Boh. Češnjici. Oženil sem se, žena je s seboj v zakon pripeljala hčerko, s katero se še vedno dobro razumem. Imam sina Gregorja, prijazno snaho Estero in dva ljuba vnuka Naomi in Izaka. V prostem času sem bil dolga leta aktiven na dramskem področju, sodeloval sem pri Dramskem odseku Gasilskega društva Boh. Češnjica.

Kdaj ste prišli v Dom sv. Martina?

To moram pa že malo pomisliti. Prišel sem v januarju leta 2018. To bo sedaj že kmalu dve leti od tega.

Bralce zagotovo zanima, kako preživite običajen dan v Domu?

Zjutraj najprej skuham kavo za zaposlene in za Ivota. Ko skupaj popijemo kavo in malo poklepetamo, grem v sobo na računalnik. Preverim, kaj je novega na facebooku, novice na Novi TV.

Potem je že čas za zajtrk. Po zajtrku pa se zmeraj kaj dogaja. Ali pridejo kakšni otroci nastopat, pa pevski zbori, kakšna

predavanja in predstavitve. Pa telovadba je. Potem pa je odvisno od dneva: v ponedeljkih po telovadbi skupaj pojemo ljudske pesmi, v torkih grem poslušat prostovoljko Zdenko na bralno skupino. V četrtek praznujemo rojstne dni. V petkih je sv. maša. Če je vreme v redu in nisem prehlajen, grem na sprehod okoli Doma in do kapelice. Potem je že čas za kosilo. Po kosilu grem za pol ure počivat. Nekje od 14.h do 15.h pa se stanovalci zberemo v avli na popoldanski kavi in klepetu. Takrat me obiščeta tudi moja vnuka - tega sem pa od vsega najbolj vesel. Kadar ju ni, ju prav pogrešam.

Malo pred 17. uro pa grem v kapelo - včasih sem takrat pripravil vse za sv. mašo, ki jo je imel g. Rihar.

Sedaj pa maše ni, sam prižgem v kapeli svečo in zmolim rožni venec. Vesel sem, če se mi še kdo pridruži. Tudi popoldne grem na sprehod. Po večerji pa sem v svoji sobi, ponovno pogledam novice na televiziji.

Dan se začne z dobro kavo.

Bi lahko rekli, da ste zadovoljni s svojim življenjem v Domu?

Večinoma sem zadovoljen, sem aktiven in dan mi hitro mine. Pogrešam pa bolj

aktivne večere. Predstavljal sem si, da bomo po večerji še malo kvartali. Pa ni družbe za to. Vsi gredo takoj po večerji v svoje sobe in ni več dogajanja.

Ste predstavnik stanovalcev v Svetu Zavoda sv. Martina. Kaj to pomeni?

Kaj pomeni ta funkcija, se še učim. Nekaj gradiva sem že prebral, nekaj pa ga še moram. Pa ugotavljam še, kako svet deluje. Bil sem na eni seji do sedaj. Ko sem bil še mlad, sem kaj hitro vse ugotovil, kaj želi kdo povedati - sedaj pa pri sebi opažam, da potrebujem kar malo razmisliti in si vzeti več časa, da razumem stvari in kaj je kdo želel povedati.

Sicer pa je tako, da se kot predstavnik stanovalcev udeležim sej Sveta Zavoda sv. Martina in tam lahko povem svoje mnenje in mnenja stanovalcev.

Bi ob koncu najinega pogovora radi kaj sporočili sostanovalcem?

Sostanovalcem bi rad sporočil, naj življenje jemljejo takšno, kot je - in to z veseljem in ga bodo precej lažje prenašali. Vem, da je to težko, a če se potrudiš, da si dobre volje, namesto da nergaš, se to da in je veliko lepše.

G. Jože, zahvaljujem se vam za prijeten pogovor. Bralci bodo iz vaših besed lahko dobili marsikaj tudi zase. Vi v šali rečete temu, da morate razmisliti, kaj kdo želi povedati, »demenca« - sama bi temu rekla modrost.

Alenka Zorč, socialna delavka

NASVETI ANGELE RIHAR ZA ZDRAVO STAROST

Konec septembra se je od nas v svojem 90. letu poslovila Angela Rihar. Tudi Angela je bila predstavnica stanovalcev v Svetu Zavoda sv. Martina. Zapomnili si jo bomo po njeni energiji, dobri volji in veselju do življenja. Za dolgo in

zdravo življenje nam je podarila naslednje nasvete, ki se jih je sama vztrajno držala.

- ☼ Bodi vedno ZADOVOLJEN.
- ☼ Bodi vedno TELESNO AKTIVEN.
- ☼ Izogibaj se TOBAKU in ALKOHOLU.
- ☼ Obvladaj VZPONE in PADCE.
- ☼ UŽIVAJ pri hrani in PAZI na pravilno težo telesa.
- ☼ Vzdržuj STABILNI ZAKON in DRUŽINO.

Gospe Angeli se tudi na tem mestu zahvaljujemo za njen prispevek k prijetnemu življenju v Zavodu sv. Martina.

Seveda se bomo trudili upoštevati njene nasvete.

Janja Hodnik, poslovna sekretarka

INTERVJU Z ZAPOSLELIM: PETRA PLATIŠA - VARUHNJA NA VAROVANEM ODDELKU

Pripravljamo nove Drobtinice. Koga od zaposlenih povabiti k intervjuju? Ekipa, ki pripravlja vsebino glasila, je želela med zaposlenimi poiskati nekoga, ki je v Domu že dalj časa, ki je pozitivno naraven, delaven in pogosto nasmejan. Nekoga, ki ga imajo radi stanovalci in svojci. Pa tudi sodelavci se radi oglasijo spotoma in spregovorijo ter dobijo nazaj kakšno spodbudno besedo. Vse to smo našli v sodelavki Petri Platiša. Petra se v službo pripelje s Krniškega Loma, kje in kam pa jo je pot vodila skozi življenje, pa nam je predstavila sama.

O mojem otroštvu:

Rodila sem se v Kranju. Ko je bil čas, da mami odide v službo, me je vpisala v vrtec. Tam sem zelo jokala in seveda sem se mamici in atiju zasmilila, zato sta se odločila in me dala v varstvo na Koprivnik v Bohinju k staršem od atija, na kmetijo. Ko mi je bilo štiri leta, sem dobila sestrico. Tako je kmalu tudi ona prišla v varstvo. Ker sta starša imela službo, sta malokrat prišla na obisk. Mama je zelo lepo skrbela za mene in me veliko naučila....Ko je bil čas za v šolo, sem prvi razred naredila še na Koprivniku. Nikoli ne bom pozabila, kako me je bilo strah, ker sem morala peš čez hrib, v vsakem vremenu. Vendar je dostikrat šla mama z mano vsaj polovico poti. Takrat pa sta mami in ati začela iskati stanovanje v Bohinju, ker si je ati želel v Bohinj. Tako sem od drugega razreda hodila v šolo v Bohinjsko Bistrico. Vendar vsak petek po šoli in vse počitnice sem preživela pri starih starših. Ko smo se preselili v stanovanje, pa nas je ati zapustil in si ustvaril novo družino. Takrat sem bila žalostna, danes pa sem vesela, saj imam prečudovito sestrico in dva bratca. Ko mi

je bilo devetnajst let, pa se je ati ponesrečil in tako smo ga vsi izgubili.

Moja družina:

Ko sem hodila v srednjo šolo, je mami spoznala novega prijatelja in se preselila na Primorsko.

Takrat mi je ostalo stanovanje, saj je bila sestra še osnovnošolka in je odšla z njo.

Kmalu sem spoznala Grega, s katerim sem še danes. Skupaj imava tri hčerke - "če bi poslušal mene, imava sigurno še kero"....

Anja je stara 17 in se uči za frizerko, Sara je stara 14 in obiskuje deveti razred, Nina pa je stara 12 in obiskuje sedmi razred osnovne šole.

Preden se je rodila Anja, sva se pogovarjala, kje bomo živeli, ker stanovanje ni bilo prav veliko. Grega je imel zelo veliko želja, jaz pa samo eno, da bi se vrnila na Koprivnik k moji zlati mami.

In tako sva se odločila. Prezela sva kmetijo: najprej sva pomagala, sedaj pa je najina.

Imamo zelo veliko živali in vsi, tudi

otroci delamo in živimo za kmetijo. Letošnje leto pa je bilo zame kar precej prelomno, saj sem izgubila osebo, ki me je naučila vse, kar danes znam in sem ji zelo hvaležna...

O mojem delu in moj običajni delovni dan:

V Domu sem varuhinja na varovanem oddelku. Tega dela ne bi zamenjala za nič na svetu.

Zjutraj najprej pomagam stanovalcem pri osebni negi, pomagam jim pri oblačenju in urejanju, nato se usedemo za mizo in počakamo zajtrk. Po zajtrku ponavadi kaj ustvarjamo oziroma skupaj sodelujemo in se družimo.

Kmalu je na vrsti kosilo. Po kosilu stanovalce pospremim k počitku. Tako nam hitro mine dopoldne.

Seveda pa vsak sončni dan izkoristimo za sprehod v naravi.

Popoldne pa imamo še več časa za druženje in to mi je zelo všeč. Po večerji pa se uredimo in pripravimo za spanje.

Kaj ti je pri tvojem delu najbolj všeč?

Delo s starejšimi ljudmi. Tako so zanimivi in ne želijo ti nič hudega. Skratka, uživam pri svojem delu.

Je kaj, kar bi rada pri tvojem delu spremenila?

Načeloma ne bi nič popravila, delo mi je všeč, če pa je karkoli treba popraviti, pa se dogovorimo in stopimo skupaj ter najdemo ugodno rešitev za vse.

Prosim naštej nam, kaj ti polepša dan?

Čas, ki ga lahko preživim s svojo družino, saj v današnjem času je to malokrat. Ure, minute in dnevi tako hitro bežijo, da sploh ne veš, kdaj se obrne teden okoli, posebej, ko je tukaj še delo na kmetiji...

Kaj počneš v svojem prostem času?

Pred pol leta smo kupili psičko Bianco in tako kot vsak kuža, potrebuje sprehod tudi ona, tako da si vsak dan vzamemo eno uro časa in se odpravimo na sprehod.

Katero knjigo si nazadnje prebrala?

Če povem po pravici, sploh ne berem in nikoli nisem.

Sem pa res pred kakim mesecem rekla, kaj če bi poskusila prebrati kakšno knjigo, namesto da zvečer gledam tv in že pri prvih reklamah spim.

Tako sem v roke vzela en roman in moram priznati, da me sedaj kar vleče branje, kaj se bo zgodilo. Mogoče pa bom začela brati na "stara leta".

Zaupaj nam tvoj najljubši film?

To pa je težko vprašanje. Nimam ga, če pa že, pa rada pogledam kaj smešnega, nasilje in fantastika mi nista prav pri srcu.

Imaš kakšno življenjsko načelo, ki se ga držiš oz. po katerem živiš?

Živi in uživaj danes, ker jutri te lahko več ni.....

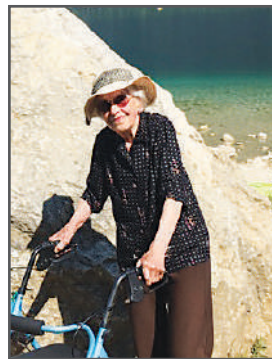
Zapisala:

Alenka Zorč, socialna delavka

V slogi je moč: izdelava adventnega venčka.

MOJA ZGODBA O DVAKRATNEM PRIHODU V DOM

V Dom sv. Martina sem prišla kar dvakrat. Lahko mi verjamete, da si pred leti, ko sem bila še povsem vitalna, nikoli ne bi mislila, da bo tako. Svoje življenje sem živela zelo aktivno: imam tri otroke, imela sem odgovorno službo v

financah, v prostem času sem bila aktivna na različnih področjih, posebno pa v planinskem društvu. Vedno sem govorila, da »Nikdar v življenju ne bom šla v Dom! Vse drugo sprejemem, samo v Dom ne!«.

Potem pa sem si konec leta 2013 zlomila gleženj. Po operaciji so mi v bolnici rekli, da bom lahko še mesec dni okrevala na negovalnem oddelku. Takrat sem si rekla: »Super, to je pa ravno prav, da se postavim na noge.«.

Potem pa se je obrnilo drugače in sem bila zaradi prenove oddelka odpuščena kar hitro. Zavedala sem se, da ne morem biti sama doma, zato sem hčerko Marjeto prosila, da najde zame kakšen Dom. Seveda začasno, dokler ne shodim.

Prišla mi je povedat, da se je uspela dogovoriti v Bohinju. V redu, potem pa Bohinj. Pa sem šla. Seveda sem prej vsaj trikrat pri hčerki preverila, da grem res začasno.

V Zavodu sv. Martina sem dobila lepo enoposteljno sobo. Ze kar takoj so želeli od mene, da vstanem, da sem aktivna, da

vadim s fizioterapevtko. Pa kaj še! Zame je bilo težko, a so vztrajali. Res je šlo z mojim gležnjem in hojo hitro na bolje. Dopoldne sem delala s fizioterapevtko, se udeleževala skupne telovadbe, hodila na vadbo biosinhrona. Popoldne pa sem na hodniku pred svojo sobo še enkrat sama ponovila vse vaje, ki sva jih dopoldne naredili z Bernardo.

Celo svoj 90. rojstni dan sem praznovala v Domu. Kakšno lepo praznovanje je to bilo. Prišli so še drugi stanovalci, pa moja hčerka. Spekli so torto. Prav lepo medsebojno druženje smo imeli.

Po novem letu sem bila že v redu in začela sem razmišljati o odhodu domov. Še nekaj časa je preteklo, da sem se dogovorila s sinom Juretom in res sem sredi marca 2014 šla nazaj na svoj dom v Tržič. Se prej sem pri socialni delavki Alenki izpolnila in vložila novo vlogo za Dom, saj sem se zavedala, da se lahko zgodi, da bom kdaj kasneje spet potrebovala pomoč.

Doma je bila velika razlika, potrebno se je bilo znajti. Pomoči ni bilo takoj na voljo, tako kot v Domu. Z Domom Petra Uzarja sem se dogovorila za dostavo kosil in za pomoč na domu. Pomagali so mi prijatelji, znanci, dobri sosede in domači. In tako je šlo kar nekaj let. Potem pa sem pričela pogosto padati. Med enim padcem sem si ranila glavo. Takrat mi je moja osebna zdravnica svetovala, da razmislim o odhodu v Dom. Imela je prav. Obrnila sem se na Alenko v Zavodu sv. Martina in prosila za čimprejšnji sprejem.

K sprejemu sem bila povabljen v marcu 2019. Moji občutki so bili mešani. Po eni strani sem vedela, da je tako prav, da grem k poznanim, da je tam lepo. Po drugi strani pa mi je bilo hudo zapustiti

moje stanovanje, moje sosede. Zavedala sem se, da grem sedaj za stalno. Mojih 96 let ne obljublja, da bom spet povsem samostojna.

Ivana Kurnik s hčerko Marjeto in vnukinjo Majo.

Začetek je bil težak. Dobila sem svojo sobo. Z zaposlenimi sem se že poznala, lepo so me sprejeli. S sostanovalci pa sem kar nekaj časa iskala stik. Od prvega bivanja sem dobro poznala le štiri. Veliko sem razmišljala ali sem prav naredila, da sem prišla v Dom ali ne.

Potem pa nekega večera doživim največji šok, kar je možno! Vnukinja, sin in hči so mi prišli povedat, da se je moj najmlajši sin Jure smrtno ponesrečil. Ko človek izve kaj takšnega, bi se najrajši kar razpočil od vsega hudega. Takrat sem se zavedela, kako dobro je zame, da sem v Domu. Od zaposlenih sem dobila veliko psihične podpore, sočutja, razumevanja. Ker nisem imela volje do ničesar, so mi omogočili, da sem sama jedla v svoji sobi. Vse to mi je zelo pomagalo, da sem se tudi psihično okrepila in se lažje soočala z izgubo sina.

Naučila sem se, da je vse na tem svetu samo začasno. Mi smo začasno tukaj. Vsi dogodki so začasni. Kadar zame pridejo hudi dnevi, vem, da so tudi ti le začasni. Je pa dovolj lepih dni. Dni, ko sem zadovoljna s seboj in s svojim življenjem. Ponovno se vključujem v dejavnosti v Domu: rada hodim na telovadbo, na sprehod, na bralne urice. Udeležila sem se izletov, pa romanja na Brezje. Uživam v čudoviti naravi, ki obkroža okolico Doma. Veselim se raznih dogodkov, ki se pripravljajo v Domu.

Lepo sem se imela na pikniku za stanovalce in njihove svojce. Dobro se mi zdi, kadar socialna delavka skliče sestanek za stanovalce, da izvemo kaj novega se dogaja v Domu, da predstavi nove stanovalce. Posebej lepo sem se imela v soboto, na Sprehodu za spomin. Bilo je res prijetno druženje stanovalcev in njihovih svojcev, ob lepo pripravljenem programu.

Tudi zaradi vsega naštetega so moji dnevi polni in pestri. Hudih dni je vedno manj.

Ivana Kurnik, stanovalka

Peka piškotov skupaj z osnovnošolci.

DOŽIVETJA - IZKUŠNJE IZ MOJE SLUŽBE

Ko se sprašujem, kaj sestavlja naše življenje, ugotovim, da izkušnje. Ne razmišljanja o preteklosti niti ne načrti v prihodnosti temveč predvsem izkušnje, ki jih doživljamo v tem trenutku, vedno znova,

vedno drugačne.

Izkušnjo sestavlja dogodek in naša misel o njem. Naše misli pa porajajo čustva. Čustva, ki tem mislim ustrezajo.

Tokrat želim z vami podeliti nekaj svojih osebnih službenih izkušenj, dogodkov in mojih razmišljanj ob njih.

POT V SLUŽBO

Moja pot v službo je dolga 27 kilometrov. Vodi skozi Bled v Zgornjo Bohinjsko dolino. Omogoča mi, da že zjutraj spremljam naravo in dogajanje, primerno trenutnemu letnemu času.

Nemalokrat sem v svojih mislih hvaležna za takšno pot. Za razgled, ki se odpre, ko se peljem proti Boh. Češnjici. Včasih vidim vzhajajoče sonce, včasih nad jezerom zagledam gosto preprogo megle. Opazujem lahko cvetoče travnike. Včasih se iz oči v oči zagledava s kakšno srno, ki zjutraj išče svoj mir ob zajtrku. Opazim ptice. Pa tudi sneg, kar nekaj izkušenj se je že nabralo ob vožnji v zasneženi klanec pred Jereko. Vse so se srečno končale. Večinoma uživam ob tej moji vožnji v službo. Prebudim se in napolnim z lepoto in mirom. Včasih

poslušam zraven dobro glasbo.

Seveda bi lahko zjutraj razmišljala drugače. Recimo: »Spet ta dolga vožnja. Pa delo na cesti, zapore. Pa odvečni turisti, ki vozijo počasi in pogosto narobe. Kolesarji, ki vozijo po sredini ceste. Pa luknje na cesti. Uničujem svoj avto.« Seveda bi lahko razmišljala tudi tako, a me moje misli ne bi napolnile z mirom in očaranostjo.

SPREHOD S STANOVALKAMI IZ VAROVANEGA ODDELKA DO KAPELICE

Včasih uspem pospremiti stanovalke iz varovanega oddelka na svež zrak in sprehod. Gremo po poti do kapelice, proti Rudnici.

Teško si vzamem čas, a mi je ob tem lepo. V očeh in besedah stanovalk zaznam hvaležnost. Zadovoljstvo, ker so ta dan lahko šle na sprehod v naravo, ki tudi njim pomeni veliko. Med seboj se cenimo in spoštujemo. Opazujemo, kako rastejo buče, kako visoka in bujna je koruza. Ob kapelici mimogrede zalijemo rože. Za kratek čas posedimo na klopci. Ga. Milka pokadi cigareto. Vidim jo, kako uživa ob tem. Dan bo tudi zanjo lepši in njena bolezen znosnejša, ker se je lahko odpravila na ta sprehod. Vidimo razne znance, ki vozijo mimo in jim pomahamo. Vrnemo se nasmejane in gremo naprej, vsaka po svojih opravkih, ki nas še čakajo. Jutranjo izkušnjo kratkega medsebojnega druženja nosimo v srcu. Tudi to je moje življenje, del mojega dne.

Tudi tokrat bi lahko razmišljala drugače. Mogoče takole: »Kaj mi je tega treba, sprehajati stanovalce! Pa vedno govorijo eno in isto. Pa še časa nimam za

to. Polno dela imam še in ne bom ga mogla opraviti! Lahko bi šel kdo drug namesto mene.« Ampak, kam bi potem izginil moj mir?

Jesenskega sonca smo se veselili ob sprehodih v naravi.

Skupinski sprehod na kavico k sosednjemu Hrvatu.

Zakonca na prehodu.

PRAZNOVANJE ROJSTNIH DNI V DOMU

Zadnji četrtek v mesecu je že tradicionalno poseben dan. Dopoldne cel Dom praznuje rojstni dan stanovalcev, ki so imeli v tekočem mesecu rojstni dan. Slavljenki se lepo uredijo, posedejo se v prednjo vrsto, običajno se nam na slavlju pridružijo tudi njihovi svojci. V svojo sredo povabimo katerega od glasbenikov, ki pride prav za to priložnost iz okolice, nekateri pa tudi od daleč. Že prej pripravim kratke opise stanovalcev, ki jih potem predstavim na slavlju.

Vidim slavljenke, ki so ponosni na te predstavitve, stanovalce, ki uživajo ob dobri glasbi in pesmi. Večkrat se pridružijo petju ali pa vsaj dajejo ritem z nogo. Na obrazih zaznam nasmehe. Ob

življenjski zgodbi kdaj pa kdaj potočimo tudi kakšno solzo ganjenosti. Tudi ta paše na naše praznovanje. Praznovanje, polno prijetnih trenutkov in čustev. Stanovalci se mi pogosto zahvalijo za vodenje teh praznovanj. Seveda se dobro počutim ob tem. Lepo mi je, ko vidim, da smo skupaj ponovno pripravili nekaj lepega. Lepo mi je, ko me sodelavci že vnaprej vprašajo, če potrebujem za praznovanje kaj njihove pomoči. Vem, da se lahko nanje zanesem in to cenim.

Pa niso moja razmišljanja čisto vedno takšna. Včasih si tudi mislim: »Že spet rojstni dnevi. Ponavljam se že v zgodbah, verjetno so me že vsi naveličani. Nekateri tako ali tako spiyo zraven, zanje je slavje brez pomena.«. Verjamem, da kadar padem sama v takšno zgodbo, da se to pozna tudi pri mojem vodenju. Trudim se, da pogosteje ostajam z mislimi pri lepem. Večinoma mi uspeva.

TELEFONSKI POGOVORI

Delavnik dopoldne je. Delam v svoji pisarni. Ponovno zazvoni telefon. Kateri že danes? Deseti, petnajsti? Kdo bi štel. Včasih je pač tak dan. Ko dvigujem slušalko, se ob tem že zavedam, da kliče nekdo, ki je v stiski in bo nekaj potreboval. Takšno službo imam. Klicatelji pri meni pač ne naročajo dostave pice na dom ali kart za kino. O ne! Težavo imajo in včasih se dalj časa pripravljajo, preden zberejo pogum, da me bodo poklicali. Takrat si zaslužijo mojo pozornost, da si zanje vzamem nekaj trenutkov, jim prisluhnem in svetujem.

Ko se oglasim, je na drugi strani meni že dobro poznana gospa, sorodnica, ki kliče v zvezi s svojo taščo. Zgodbo sodelovanja smo začele že v preteklosti. Z obiskom in

ogledom Doma, pa potem z naročilom dostave kosil. Vmes smo vskočili s pomočjo na domu. Sedaj potekajo dogovori o sprejemu v Dom. Ta bo rešil nekatere stiske, a s seboj prinesel nova vprašanja in dileme. Kot že ves čas do sedaj, bomo zanje iskali ustrezne poti in rešitve. Težko bomo našli rešitev za vse, a že davno sem se naučila, da čudežnih rešitev ni. Niti jaz niti kdo drug v našem Domu jih nima. Ampak gremo dalje. Korak za korakom. Cenim pripravljenost sodelovanja in razumevanja na drugi strani telefonske žice. Velikokrat je tako.

Ko pogledam tak delovni dan, si mislim, da sem bila ves čas le na telefonu. Tudi to se zgodi. A menim, da čas ni bil izgubljen.

Lahko pa bi imela slab dan. Prišla v službo z naveličanostjo. Pojem bi me zvonjenje telefona zmotilo: »Ze spet telefon. Kdo spet nekaj hoče? Pa ja ne ponovno klic za sprejem v Dom! Tako ali tako ne moremo pomagati vsem, ki kličejo. Preveč jih je in motijo me pri delu. Kriv je sistem, ker ni dovolj postelj v domovih za starejše.«. Seveda bi lahko razmišljala tudi tako. Ali bi bila potem tudi sama del sistema, ki ne deluje dobro?!

Pri delu s starostniki se človek veliko bolj zaveda minljivosti svojega življenja. Strinjam se z go. Ivanko Kurnik, ki je v svojem prispevku zapisala: »Vse mine. Dobro in slabo.«. K temu dodajam, da imamo ljudje to možnost, da sami usmerjamo svoje misli, svojo pozornost na dobro ali pa na slabo. Večkrat, kot nam bo uspelo misliti lepe misli, več dobrega bomo imeli v svojem življenju.

Alenka Zorč, socialna delavka

DELOVNA TERAPIJA IN PROSTOVOLJCI

Delovna terapija pokriva področje socialne in zdravstvene dejavnosti in kot takšna želi s pomočjo različnih namenskih aktivnosti stanovalcu pomagati, da kljub fizičnim ali psihičnim omejitvam lahko opravlja zanj pomembne naloge in uresničuje vloge z najvišjo možno mero neodvisnosti in samostojnosti na vseh področjih človekovega delovanja (skrb za samega sebe, delo in prosti čas).

Za 70 stanovalcev po normativu pripada malo več kot polovica delovnega terapevta. To pomeni dobrih 20 ur tedensko. Če bi delovni terapevt izvajal samo individualno delovno terapijo ima le okoli 15 minut časa za vsakega stanovalca na teden.

Zato v okviru delovne terapije na področju prostega časa sodelujemo s prostovoljci in nudimo različne aktivnosti. Prostovoljci so vključeni pri vodenju skupin, delavnic in kot nastopajoči. V letu 2019 smo organizirali 60 prireditev. Vsi nastopajoči so prostovoljci.

V letu, ki se poslavlja, so nas večkrat obiskali učenci iz podružnične šole v Srednji vasi v Bohinju. Skupaj smo izvedli štiri srečanja v okviru vseslovenske akcije SIMBIOZA GIBA. S člani folklorne skupine Društva upokojencev iz Bohinjske Bistrice smo se vsak drugi mesec družili ob plesu in petju.

Pod vodstvom prostovoljke Zdenke Erlah se sestaja 1x tedensko bralno-pogovorna skupina. V letu 2019 smo z njeno pomočjo izvedli tri kulturne urice, kjer so sodelovali tudi stanovalci. Jeseni se je našemu vabilu odzvala prostovoljka Valči Stare. Pod njenim vodstvom se vsak ponedeljek ob 10.30 uri družimo ob petju. Prepevali smo že skupaj z otroki iz vrtca. Kdor rad poje, lepo vabljen, da se nam pridruži. Blaženi Anton Martin Slomšek je zapisal «Za Slovence ni lepšega darila ne dražjega spomina ne večjega veselja, kakor je domača pesem.»

Na druženje in aktivnosti s stanovalci na varovanem oddelku pa dvakrat tedensko prihaja prostovoljka Milena Jeklar. Veliko zanimivih uric so stanovalci že doživeli v njeni družbi. Peli so, brali, večkrat kaj ustvarjajo.

V Domu sv. Martina smo in bomo veseli vsakogar, ki lahko nameni kakšno urico prostega časa za aktivnosti s stanovalci. Kogar veseli prostovoljsko druženje s stanovalci v različnih oblikah (pogovorna skupina, vaje za spomin, ustvarjalna skupina, skupna peka piškotov, peciva, družabne igre), ga lepo povabimo, da se oglasi pri nas. V kratkem času bo opravil veliko dobrega.

Lahko se obrne na socialno delavko na tel. št.: 04-577-84-15 ali pa na delovno terapevtko na tel. št.: 04-577-84-34.

Simona Ušeničnik, del. terapevtka

PRAZNOVANJE 10. OBLETNICE DOMA SV. MARTINA

»Spoštovanje in hvaležnost sta osnovni pogoj, če želite postati arhitekt vse večje sreče in svoje lastne izpolnitve.«

Torta velikanka za 10. rojstni dan Doma sv. Martina.

V nedeljo 30. decembra 2018 smo v Srednji vasi v Bohinju praznovali 10. obletnico Doma sv. Martina. Slovesno sv. mašo je ob somaševanju domačega župnika g. Martina Goloba, nekdanjega župnika g. Ivana Jagodica, bolniškega župnika g. Mira Šlibarja in domačina patra Lojzeta Markeljna daroval ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore. Med povabljenimi so se udeležili praznovanja župan Jože Sodja, nekdanja v.d. direktorja Zavoda sv. Martina Marko Koselj in Katica Mikelj, arhitekta Studia Tržič Boštjan in Milan

Žepič, Avgust Mencinger, kot nekdanji zastopnik Majde Kromar v Svetu Zavoda sv. Martina, nekateri nekdanji in sedanji člani Sveta Zavoda sv. Martina in okoli 400 domačinov in povabljenih od drugod. Pri sv. maši je pel župnijski pevski zbor sv. Martina, na orgle pa je igral domačin Jurij Dobravec.

Po sv. maši je v cerkvi sledila akademija. O pomenu in vlogi Doma sv. Martina sta navzoče nagovorila direktor Doma Jože Cerkovnik in župan Občine Bohinj Jože Sodja.

Navzoče je nagovoril župan Jože Sodja.

Zdenka Erlah je povezovala slavnostno akademijo po sv. maši.

Janez Cerkovnik je zaigral na harmoniko.

Triglavske rožce pod vodstvom Urške Zupančič.

MPZ Franc Urbanc s solistko Janjo Hvala.

V glasbenih točkah so nastopili: Janez Cerkovnik na harmoniki s skladbo Čardaš

skladatelja Vitoria Monti, Triglavske rožce so zapele pesem Sveta rojeva se noč pod vodstvom Urške Zupančič in MPZ Franc Urbanc s solistko Janjo Hvala pod vodstvom Franke Pavić Sodja je zapel Slomškovo pesem Lahko noč.

Na akademiji je bil premierno predstavljen 14 minutni film Zrno in kruh, ki je nastal v produkciji Studia Siposh. Film je na sami akademiji predstavil Vid Planinc, ki je pri snemanju kadrov in oblikovanju zgodbe tudi sodeloval.

Film govori o zgodbah, ki jih Dom sv. Martina preko stanovalcev in zaposlenih prinaša v svet. V simboliki želi prikazati vrednost starosti. Modrosti se učimo od ljudi, ki so preživeli vse štiri letne čase življenja. Pomen in skrivnost življenja sta simbolično prikazana v zrnu in kruhu.

Zahvaljujemo se vsem donatorjem in sponzorju Turističnemu društvu Bohinj, ki so omogočili nastanek tega filma.

Akademijo je povezovala Zdenka Erlah, ki je za to priložnost pripravila vezni tekst. Slovesnost v cerkvi se je zaključila s pesmijo Glej zvezdice božje, ki so jo ob spremljavi orgel zapeli vsi navzoči v cerkvi.

Po zaključeni akademiji je sledilo druženje v Domu. V avli Doma nas je pričakala torta velikanka v obliki

štiriperesne deteljice, ki je logotip Doma sv. Martina. Torto je spekla sodelavka Jana Strgar.

Pri celotni izvedbi praznovanja in pogostitve je sodeloval celoten kolektiv Doma. S hvaležnostjo se spominjamo, da nas je obilica dela ob pripravi praznovanja, samo praznovanje in zadovoljni obrazi na nek način še bolj povežalo in nam dalo moči za nadaljnje delo.

Ob 10. obletnici Doma je Zavod sv. Martina izdal tudi zbornik.

Ob deseti obletnici smo izdali zbornik.

Vsem zaposlenim in sodelujočim, ki ste na kakršenkoli način pripomogli pri praznovanju 10. obletnice Doma sv. Martina, se iskreno zahvaljujem.

Jože Cerkovnik, direktor

**NAGOVOR NADŠKOFA MSGR.
STANISLAVA ZORETA
PRI SV. MAŠI
OB PRAZNOVANJU
10. OBLETNICE
DOMA SV. MARTINA**

Spoštovani g. župnik Martin, predragi župnik Ivan, dragi pater Lojze, g. Miro, naš Boštjan. Dragi ministranti, dragi pevci, drugi p r o s t o v o l j n i sodelavci, drago vodstvo in uslužbenci Doma sv. Martina, dragi oskrbovanci. Spoštovani g. župan, dragi bratje in sestre.

Že s tem, ko se v Cerкви znova in znova naslavljamo bratje in sestre, drug drugega prepoznavamo kot člana ene same velike družine. Kakor je rekel apostol Janez v svojem pismu: „Božji otroci smo in se še ni pokazalo, kaj bomo. Vemo, da bomo njemu podobni, ko ga bomo gledali, kakršen je. Ampak prej mu moramo postajati podobni.“

In kako postajati podobni Bogu, podobni Očetu? Kako se učiti ljubiti? Kajti Bog je ljubezen – kakor je rekel isti sv. Janez in izpovedal največjo resnico o našem Bogu.

Kako postajati ljubezen? Današnja božja beseda nas uči in tudi današnji praznik 10 let Doma sv. Martina nas uči, kako postajati ljubezen. Ko sta Jožef in Marija našla Jezusa in ko mu je Marija nekoliko poočitala: „Zakaj si to storil, zakaj si to naredil?“ Jezus je odgovoril: „Ali nista vedela, da moram biti v tem, kar resnično obstaja, v svojem Očetu v Bogu?“ Ali kot smo slišali v evangeljskem odlomku: „Ali nista vedela, da moram biti v hiši svojega Očeta?“

Biti v hiši Očeta, to pomeni učiti se ljubezni. In Jezus se je ljubezni najprej učil pri Mariji in pri Jožefu. Kakor vsak otrok. Primoran se je bil naučiti vsega: naučiti se je moral hoditi, jesti, naučiti se je moral govoriti, naučiti se je moral vsega tistega, kar se vsak nauči pri svojih starših. Mi smo se naučili pri svojih starših, vaši otroci se učijo pri vas. Pa ne samo to. Od njiju se je Jezus učil molitve. Od njiju se je učil tudi prihajati pred Boga, ga prositi, ga častiti. In od njiju se je pravzaprav naučil, da je treba hoditi v Očetovo hišo. In da je treba biti v Očetovi hiši.

In zato dragi starši, očetje, mame, ali vaši otroci v vas spoznavajo, kaj pomeni

imeti rad Boga? Kaj pomeni verovati? Kaj pomeni zaupati? Kaj pomeni v Njem iskati oporo in tolažbo? Kaj pomeni v Njem se učiti odpuščanja, sprejemanja drug drugega? Tudi vaši otroci ob vašem zgledu spoznavajo kaj pomeni Božji otrok in živeti za Boga in iz Boga? Tudi vaši otroci spoznavajo, kako je biti v Očetovi hiši?

Somaševanje duhovnikov z gospodom nadškofom.

Po drugi strani pa je tudi Jezus iskal Marijo in Jožefa, ne samo onadva njega, kakor počnejo vsi starši. Tudi otrok vedno išče svoje starše. Ne glede na to, koliko je star. Čeprav je morda že sivolas, še vedno išče svoje starše. Še vedno potrebuje njihovo ljubezen. Še vedno potrebuje njihovo besedo in pohvalo. Zato bodite tudi starši pozorni na to, kako otroci iščejo vas, čeprav so že davno odrasli. In kakor otrok v mladosti potrebuje svoje starše zato da zraste, tako starši v svoji starosti

potrebujejo otroke, da lahko živijo dostojno, človeka vredno in tudi veselo obdobje svojih zrelih, svojih visokih let. To pomeni biti v Očetovi hiši. To pomeni naučiti se ljubezni.

Vsak dan znova in znova se znati vprašati: Kje je moj otrok? Kje je moja žena, kje je moj mož? Da nikoli nimamo za samo po sebi umevno, kje je kdo. Marija in Jožef sta mislila: pri otrocih je ali morda pri kakšni družini. Šele potem sta ga začela zares iskati, ko ga ni bilo ne pri otrocih, ne kje drugje. Zato mora biti tudi vsak dan naše vprašanje: Kje so moji? Pa ne v telesnem pomenu besede, ampak kje je njihovo srce, kje je njihovo razpoloženje, kje so oni v svojem najglobljem bistvu. Tavaajo? So izgubljeni? So zašli v slepo ulico? Zato, da jih znamo poiskati in jih z ljubeznijo ponovno objeti, da morajo priti domov. Priti v objem tistih, ki ga imajo radi, priti v objem ljubezni.

In tukaj je posebna naloga tudi naša skrb za ostarele člane naše skupnosti. Pravzaprav se ravno v skrbi za tiste, ki so pomoči potrebni, ki sami ne morejo več poskrbeti zase, ki so se vse življenje razdajali družini in skupnosti, skrb zanje dokazuje ali smo zrela, humana družba ali smo morda družba, ki bolj ali manj išče koristi, išče uporabnost in potem po papeževi besedi, ko je enkrat nekoga porabila, ga zavrže. To ni človeška družba, ne glede na to, s kakšnimi nazivi

se morda kiti in kakšne deklaracije o nemem kakšnih pravicah je podpisala. Če v tej ni skrbi za tiste, ki so najbolj nemočni, potem je nečloveška.

Kdor v sebi nima te skrbi za najbolj nemočne, je v sebi zatajil človeka. In družba, ne glede na to, kako to širino jemlje, ki v sebi nima skrbi za nemočne, je zatajila človečnost. Včasih je zelo težko skrbeti za pomoči potrebne. Tukaj govorim predvsem tistim, ki delate v Domu sv. Martina in tistim, ki prihajate v ta Dom, ki obiskujete svoje starše, mame in očete. Je včasih težko. Je toliko drugih stvari, ki bi jih lahko naredil, ki se ti ponujajo. Ampak tam te čaka mama, tam te čaka oče. Potrebuje tvoje pol ure. Pol ure besed, pol ure bližine. Zato da ve, da ni pozabljen, ali celo zavržen. In vredno je pravzaprav iz ure v uro prihajati k tem ljudem. Kako ohranjati tisti globoki čut človečnosti zato, da bom vedno znova prišel s spoštovanjem, z ljubeznijo, z nežnostjo.

Spoštovanje, ljubezen in nežnost. In to vedno znova. Ob vsej strokovni oskrbi, ki jo znaš deliti, da bi znal dati nekaj svojega srca, da boš znal pobožati tega ostarelega človeka. Pobožati z besedo in pobožati z roko. Na kakšen način? Tukaj v glavnem vse lepe besede odpovedo. Na misel mi prihaja misel sv. Frančiška, ki je naročil svojim bratom: „Poskrbi za bolne in pomoči potrebne brate.“ Ni rekel, naj

skrbijo, kakor bi skrbeli za svojo mamo ali skrbeli za svojega očeta, ampak je rekel: „poskrbite tako, kakor bi želeli, da bi bilo za vas poskrbljeno, ko boste bolni ali ko boste potrebovali oskrbo. Postrezite tako, kakor bi želeli, da bi bilo vam postreženo, kadar bi potrebovali pomoč.“ In vsak izmed nas bi zase zelo želel, da bi bili do njega pozorni, da bi bili do njega nežni, da bi začutil ljubezen.

Spomnim se našega patra Marijana Valenčaka, ki je pred smrtjo kar nekaj let bil na vozičku, na postelji in odvisen od naše nege in pomoči njegovih bratov. Živo se spomnim, kako je nekega dne enemu izmed bogoslovcev, ki so mu tudi pomagali pri tej negi rekel: „danes pa niste tako prijazni, kot ste običajno.“ In ta bogoslovec je potem povedal: „Vse sem naredil kakor vsak dan, vse sem naredil. Res pa je, da sem bil tisti dan sam pri sebi slabe volje, da sem bil jezen.“ In zato vsa ta strokovna zunanost ni dosegla tistega, kar dosežeta ljubezen in nežnost, ki prideta iz srca.

In to, dragi uslužbenci Doma sv. Martina, boste toliko lažje dosegali takrat, kadar boste vi med seboj ustvarjali družino. Vi morate med seboj iskati drug drugega - kakor sem prej povedal za družinske člane. Morate vedeti, kako je nekomu v srcu, kaj doživlja, kaj preživlja, kje ga skrbi. Zato da drug drugega tudi prestrežem v njegovi stiski, v njegovi

nemoči, da ga ujamem v svojo ljubezen, v svojo pozornost in da drug drugemu pomagate, da živite kot družina. Kot posebna družina Doma sv. Martina in morate na ta način pomagati drug drugemu in skupaj potem skrbeti za oskrbovance tega Doma.

In povabim vas še k posebni nalogi. Vi veste, na kakšen način je treba preobleči posteljo, veste na kakšen način je treba zamenjati plenice, kako je treba dati injekcijo, na kakšen način nahraniti človeka v postelji, vse to veste. Vendar vas prosim, da se naučite za te ljudi moliti. Moliti za svoje sodelavce in moliti za tiste, za katere bom danes skrbel v njihovi nemoči, v njihovi starosti in bolezni. Ko grem v službo, izročiti vse te ljudi Bogu, da se bom pri njem, ki je Oče, učil ljubiti, učil ljubiti svoje sodelavce in učil ljubiti te, ki so mi zaupani v oskrbi. Da bom znal živeti ljubezen.

Dragi bratje in sestre. Zato danes izročimo dragemu Bogu v iskreni prošnji vse vaše družine, izročimo Bogu družino te župnije skupaj z vašim župnikom Martinom in izročimo Bogu tudi družino Doma sv. Martina. Da bo povsod, v vseh in za vse dovolj ljubezni, ki izhaja iz Očeta.
Amen.

NAGOVOR DIREKTORJA JOŽETA CERKOVNIKA OB 10. OBLETNICI DOMA SV. MARTINA

Spoštovani g. nadškof monsinjor Stanislav Zore,
Spoštovani g. župan Jože Sodja,
Spoštovani predsednik Sveta Zavoda g. Martin Golob
Spoštovani g. Ivan Jagodic in vsi prisotni duhovniki,
Spoštovana nekdanja vršilca dolžnosti direktorja Zavoda sv. Martina, g. Marko Koselj in ga. Katica Mikelj,
Spoštovani nekdanji in sedanji člani Sveta Zavoda sv. Martina,
Spoštovana arhitektka Doma sv. Martina, g. Milan in g. Boštjan Žepič,
Spoštovani generalni tajnik Slovenske Karitas mag. Cveto Uršič,
Spoštovani gostje, svojci, domačini,
Dragi sodelavci, prostovoljci in vsi

stanovalci Doma.

Danes se s hvaležnostjo spominjamo desete obletnice odprtja doma za starejše v Bohinju, Doma sv. Martina.

Takratni župnik g. Ivan Jagodic je že konec leta 2003 na sestanku v Srednji vasi navzočim predstavil idejo o izgradnji doma za starejše. Iz zapisnika je razbrati, da je bila večina navzočih naklonjena predstavljeni ideji. Zapisnik se zaključuje s stavkom **skupaj bomo uspeli**.

Kar je bilo pred petnajstimi leti nepredstavljivo, je danes resničnost. Eden ključnih dejavnikov tistega časa je bilo dogovarjanje med takratnim župnikom g. Ivanom Jagodicem in ga. Majdo Kromar, ki je omogočila donacijo iz sklada njene tete Tilke Mencinger Schoch iz Švice. Kot je dejal g. Ivan Jagodic: »Brez nje gotovo ne bi bilo Doma.« V letu 2005 je bilo tako prejetih več donacij za zagon gradbenih aktivnosti.

Zavod sv. Martina je bil ustanovljen 12. septembra 2005. Še v istem mesecu se je Zavod prijavil na razpis MDDSZ za podelitev koncesije za institucionalno varstvo starejših. Le-to je prejel leta 2006, ko je že bil ustanovljen Svet Zavoda sv. Martina, ki je najvišji organ Zavoda. Blagoslov temeljnega kamna je bil 12. novembra 2006. Sledile so

intenzivne aktivnosti za pridobitev gradbenega dovoljenja, ki je bilo pridobljeno šele čez eno leto, to je 28. novembra 2007.

V začetku leta 2008 je bila gradnja Doma že v polnem teku. Izvajala so se zemeljska dela, gradbena in gradbeno obrtniška dela. Pred tehničnim pregledom v decembru 2008 se je že kar mudilo z urejanjem okolice, opremljanjem prostorov in nazadnje čiščenjem notranjosti Doma. Vzporedno je potekala izbira zaposlenih ter kasneje priprava na odprtje in sprejem prvih stanovalcev. Slovesna otvoritev Doma je bila, kot že povedano, 28. decembra 2008.

V januarju 2009 je Dom sv. Martina prejel uporabno dovoljenje. 5. januarja so bili v Dom sprejeti prvi stanovalci. Že v nekaj mesecih so bile vse postelje zasedene. V istem letu je Zavod sv. Martina pridobil koncesijo od Občine Bohinj za izvajanje pomoči na domu, ki jo je prevzel od Doma dr. Janka Benedika iz Radovljice. Prav tako so se začela razvažati kosila po celotni občini Bohinj. Za prostovoljno delo na recepciji se je odzvalo veliko število prostovoljcev, teh je bilo kar 75. Vzpostavilo se je dobro sodelovanje z osnovno šolo, saj otroci iz predšolskega obdobja in nižje stopnje že vsa leta redno obiskujejo Dom in s tem bogatijo bivanje našim stanovalcem. Gre

za prijetna medgeneracijska druženja. Zgledi starejših imajo za mlajše generacije še poseben pomen.

V letu 2010 je bil članom Sveta Zavoda sv. Martina potrjen drugi mandat. Na tem mestu bi se rad zahvalil vsem članom, ki so polnih osem let sodelovali v svetu, saj so sprejeli veliko pomembnih odločitev za dobro delovanje Doma.

Vsakokratni župnik župnije Srednja vas v Bohinju je tudi predsednik Sveta Zavoda sv. Martina. V letu 2012 je župnika g. Ivana Jagodica zamenjal g. Branko Potočnik. V letu 2015 pa je župnika g. Branka Potočnika zamenjal g. Martin Golob.

V vseh letih se je v Domu zamenjalo več družinskih zdravnikov. Za psihiatrično konziliarno strokovno podporo pa v Domu že od odprtja skrbi specialistka psihiatrije Melita Pretnar Silvester.

Dom sv. Martina je prepoznaven po vsej Sloveniji. V Domu izvajamo institucionalno varstvo in v njem biva 70 stanovalcev, ki so nameščeni v eno in dvoposteljnih sobah. Poleg institucionalnega varstva izvajamo še Pomoč na domu trenutno pri 30-ih uporabnikih in dostavljamo kosila po celotni občini Bohinj.

Doslej je bilo sprejetih v Dom 418 stanovalcev. Poleg stalnih sprejemov

imamo tudi začasne sprejeme, za prosilce, ki potrebujejo okrevanje po bolezni ali po operaciji ter za čas dopusta svojcev. Začasno sprejetih je bilo do sedaj 63 oseb.

V Domu je vsa leta več žensk. Moških je le okoli petine.

Naša najstarejša stanovalka je bila gospa, ki je dopolnila 105 let. Trenutno v Domu prebiva najstarejša Bohinjka, ga. Angela Hodnik, ki je v 104. letu starosti. Povprečna starost vseh sprejetih stanovalcev je 83,4 let.

Največ stanovalcev prihaja iz občine Bohinj, trenutno jih je 35. Sicer pa naši stanovalci prihajajo iz cele Slovenije, od Maribora do Kopra, seveda jih je največ z Gorenjske. Med stanovalci so bili tudi Slovenci iz tujine.

V našem Domu so do sedaj bivali 4 duhovniki, med njimi en misijonar.

V Zavodu sv. Martina je 50 zaposlenih. Med njimi je nekaj delnih zaposlitev in nekaj nadomeščanj odsotnih delavcev zaradi porodniškega dopusta. Povprečna starost zaposlenih je 41 let. V desetih letih se je zaposlenim rodilo skupno 22 otrok. Bivših zaposlenih je 45. Poleg redno zaposlenih je bilo v teh letih vključenih še 22 javnih delavcev. Od tega smo po izteku pogodbe za javna dela redno zaposlili devet delavcev.

V vseh letih smo bili dejavni tudi na področju izobraževanja zaposlenih. Zavedamo se, da učenje in osvajanje novih znanj tako s področja strokovnosti, kot tudi pridobivanje veščin v komunikaciji in gradnji odnosov ni nikoli zaključen proces. Vsak dan je potrebno

začeti znova in spet znova. Ob tem se je treba učiti, da je potrebno skrbeti tudi za kondicijo lastnih moči, tako fizičnih kot tudi duševnih in duhovnih. Le te so nujne za vzdrževanje in rast medsebojnih odnosov pri delu.

Naše delo temelji na sledečih načelih:

- celostna skrb za človeka,
- evangeljska ljubezen do bližnjega,
- kvaliteta življenja od rojstva do smrti,
- spoštovanje in ohranjanje človekovega dostojanstva in svobode ob upoštevanju različnosti,
- medgeneracijsko sožitje in solidarnost,
- strokovnost in etična načela v socialnem varstvu,
- prostovoljno delo,
- prednostna možnost za ljudi v posebnih življenjskih stiskah.

Vsako leto se povečuje povpraševanje in število prispelih vlog za nastanitev. V vseh letih se je nabralo veliko število različnih zgodb, nekatere smo zapisali sproti v interno glasilo Drobtinice, mnoge pa so ostale v srcih vseh, ki so prihajali v Dom kot stanovalci, svojci, zaposleni ali pa obiskovalci.

V vseh letih smo prejeli veliko pohval ne samo za okolje, v katerem živimo, ampak tudi pohvale in zahvale za opravljeno

delo, za oskrbo in nego. Ni bilo vedno lahko. Veliko je bilo pogovorov, soočenj, iskanja rešitev. Zaposleni se trudimo delovati v duhu našega slogana »Dom je zrcalo domačega ognjišča.«

Ob 10. obletnici smo izdali zbornik, v katerem smo v besedi in sliki skušali prikazati delovanje Doma v desetih letih.

Letošnji jubilej je tako sad božje previdnosti, ki je v pravem času in na pravem kraju povezala željo po dobrodelnosti ge. Majde Kromar s poslanstvom služenja takratnega župnika g. Ivana Jagodica. En velik boglonaj obema.

Obenem se zahvaljujem vsem, ki ste v vseh letih na kakršen koli način pripomogli k uspešnemu delovanju Doma.

Posebna in iskrena zahvala pa gre vsem mojim sodelavkam in sodelavcem, ki s svojim požrtvovalnim in strokovnim delom ter pristnim odnosom do stanovalcev predstavljajo srce Doma.

Taizejski spev se glasi: »Kjer dobrota je, ljubezen, tam prebiva Bog.«

HVALA.

IZKUŠNJA JAVNE DELAVKE

Urša v družbi Franca Sodja.

Opis dela javni delavec v domu za ostarele pomeni druženje in spremljanje stanovalcev na različne aktivnosti, kamor spada tudi spremstvo na fizioterapijo, kjer sem delala večino časa. Skupaj s fizioterapevtko Ano sva tako skrbeli za aktivacijo in miganje. Nekateri stanovalci so se fizioterapije izogibali zaradi miganja, vendar tisti, ki so prišli, so se vedno imeli super, ker smo se poleg telovadbe še pogovarjali in smejali.

Večkrat sem delo opravljala tudi na varovanem oddelku, kot pomočnica negovalki. Demenca mi je bila tuja in sem bila kar presenečena, ko sem izvedela, da je to zelo pogosta bolezen, za katero ni zdravila. Delo je bilo zanimivo, ker nikoli nisi vedel kakšno "veselo" presenečenje te bo čakalo. Zabavali smo se na različne načine. Ustvarjali smo dekoracijo za Dom, pekli različne slaščice in igrali družabne igre. Največkrat igro spomin za treniranje naših možgančkov. Najraje pa smo imeli človek ne jezi se, kjer smo lahko goljufali in si s tem popestrili igro ter

dvignili adrenalin. Ob lepem vremenu pa smo šli na sprehod do našega znanega "znamna" oziroma kapele.

Delo v Domu Svetega Martina me je naučilo marsikaj, predvsem pa mi je spremenilo pogled in razumevanje starejših, ki so kljub svojim letom še vedno polni življenja, igrivosti in smeha. V družbi nas mlajših pa postanejo še mlajši in se z iskrico v očeh spominjajo prigod iz svoje mladosti in otroških dni, ki jih z veseljem podelijo z nami. Njihove pripovedi pa so vedno zanimive, predvsem ko govorijo, kaj so ušpičili staršem, sestri ali bratu.

Pregovor, da je smeh pol zdravja, je kar točen, saj so stanovalci vsaj tisti trenutek pozabili na probleme in se prepustili veselju. Že jutranji pozdrav z nasmehom jim je polepšal dan, pripoved o kakšni moji nerodni prigodi pa še bolj. Majhna pozornost kot je kava, pa je bila samo še pika na i.

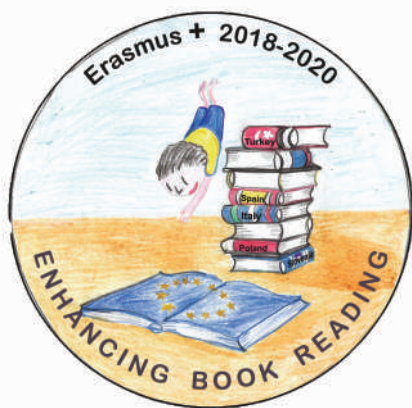
Pri mojem delu mi je bila najbolj zanimiva vožnja z rešilcem, ker sem se z njim peljala kot spremstvo in ne kot pacient. Posedli so me na stol v zadnji del rešilca, kjer sem se zaradi premetavanja počutila kot krompir in bila izredno vesela, da ni bilo nikomur slabo. Zaradi dolgega čakanja pred ambulanto pa sva s stanovalcem komaj čakala, da se vrneva in skakala od veselja, ko nama je uspelo ujeti kosilo.

Čeprav me je bilo pred začetkom dela v Domu zelo strah, me je strah v istem dnevu že zapustil, saj so me vsi zelo lepo sprejeli. Zadnje zametke strahu, ki so še ostali, pa je odgnala Jana Strgar s svojimi zabavnimi pripovedmi o prigodah v Domu. Delo javnega delavca je lahko zelo zanimivo in zabavno. Samo malo dobre volje je potrebno in lahko si ustvariš dan, ki se ga boš spominjal še dolgo.

Urša Štros, javna delavka

SPodbujanJE BRANJA KNJIG

Obisk učencev iz projekta Erasmus+.

27. maja 2019 smo imeli v Zavodu sv. Martina na krajšem obisku skupino učencev in učiteljev naše osnovne šole ter njihove goste - učence in njihove učitelje mentorje iz Španije, Italije, Turčije in Poljske, s katerimi OS dr. Janeza Mencingerja Bohinjska Bistrica sodeluje pri mednarodnih projektih Erasmus+.

Tema tokratnega projekta je spodbujanje branja knjig »Enhancing Book Reading«.

Obisk Zavoda sv. Martina je bila priložnost, da obiskovalci spoznajo Dom in se ob tem seznanijo z našo bralno

akcijo v okviru bralno-pogovorne skupine, ki jo vodim.

Goste je najprej pozdravil in jim Dom na kratko predstavil direktor, g. Jože Cerkovnik, jaz pa sem nekaj več povedala o naših bralnih uricah.

Njihov namen je približati literaturo tudi tistim, ki sami ne morejo brati ali preprosto radi poslušajo in se o temah, ki jih zanimajo, želijo pogovarjati. Tako nas branje in pogovor združujeta in razveseljujeta.

Branje knjig je zelo pomembno za človeka, saj širi naše obzorje, povečuje naš besedni zaklad, poveča koncentracijo in krepi spomin, nas pomirja, spodbuja domišljijo, s knjigo celo lahko prepotujemo cel svet.

Mongolski pregovor pravi: »Sončni vzhod prebuja naravo, branje knjig razsvetljuje glavo«.

Zdenka Erlah, prostovoljka

Osnovnošolci so nam pomagali tudi pri krhljih.

POZDRAV IZ VAROVANEGA ODDELKA

Ustvarjanje s prostovoljko Mileno.

Kar dolgo je minilo, odkar smo zadnjič pisali v naše Drobthinice.

Prav veliko novega ni. Zamenjalo se je nekaj stanovalcev in kakšen zaposleni. Same aktivnosti pa so ostale bolj ali manj iste.

Še vedno pečemo, kuhamo, režemo zelenjavo, krasimo Dom ob menjavi letnih časov in za razne praznike, izdelujemo voščilnice za svojce, hodimo na sprehode in k sveti maši.

Letos so naše stanovalke izdelale kar 500 metuljev, s katerimi smo okrasili stene, barvale in izrezovale morske živali, jesenske motive, zdaj pa se

pripravljamo že na božično dekoracijo.

Poleg piškotov in potic, ki jih redno pečemo, smo letos naredili tudi pravo prekmursko gibanico.

En dan smo imeli prav poseben zajtrk, saj je kuhar Miha prišel na oddelek in nam spekel jajčka. Ker nam je bilo to všeč, že čakamo, kdaj nas spet obišče.

Imeli smo piknik s svojci in sprehod za spomin.

Veseli smo nove prostovoljke ga. Milene Jeklar, ki dvakrat na teden pride na naš oddelek in s stanovalci ustvarja in prepeva. S pesmijo je vse lepše.

Obiskal nas je Varuh človekovih pravic in ponosni smo, da je bil z našim delom in z oskrbo stanovalcev zadovoljen.

Jana Strgar, oskrbovalka

Cene v družbi simpatične kužke Lady.

MOJA MAMA

Ljudmila Juhant v družbi Milke Antolin.

Moja mama je nekoč vedro trdila, da ko bo stara, odide v Dom in tam dočaka poslednje dni.

O tem tedaj mi otroci nismo razmišljali niti se pogovarjali. Saj je bilo o tem težko govoriti in razmišljati, vsi otroci bi svoje starše imeli za večno in odrivamo že misli o odhodu.

Zal pa pride tudi čas, ko moramo spregovoriti. In ni nam bilo lahko.

Priznam. Mama je vidno pešala, vsak od njenih treh otrok je videl stanje drugače in smo se vsi trudili po svojih močeh.

Mama je z vsemi svojimi močmi trdila, da je njeno stanje super, realnost pa je bila precej drugačna. Pač sebe včasih v boleznih, kot je demenca, ne vidimo realno. In o odhodu v Dom ni želela slišati.

Nekako je počasi sprejela pomoč na domu in iskreno sem hvaležna negovalkam Doma Svetega Martina za ves ljubeč odnos. Mama jih je po svoje vzljubila, a čas je prinesel svoje, zima pa

je trkala na vrata. Z Božjo pomočjo so se nam odprla vrata Doma Svetega Martina.

Obiskov je vesela. Vidi se ji boljše počutje. Predvsem pa mi vedno pove, da je tukaj res lepo. Da je osebje do nje pozorno in ji pomagajo, ko pozablja. Da kdor trdi, da tukaj ni dobro, je v zmoti. Hrana pa še posebej, moja mama trdi, da je hotelska.

Vesela je vsakdanjega sprehoda, za katerega poskrbijo zaposleni in ob tem vedno doda, da to njen um in telo drži pokonci. Saj je vedno rada hodila po hribih in izletih.

Jaz pa nisem več v stiski. Rada jo obiščem in vedno sem vesela dogajanja, ki ga nudi ta hram. Okolice, ki je kot v pravljici, ter osebja, ki daje tej hiši srčno noto. In to je edino, kar šteje.

Kaj nam pomenijo lepe stene brez srčnih ljudi. Prazne so in mrtve. Tukaj pa Dom Svetega Martina po toplini in srčnosti že ob vhodu diši.

Iskrena Vam hvala, vsem, ki snujete to lepo zgodbo.

Ana Juhant, hči Ljudmile Juhant

Priprava jabolčnih krehljev za Miklavževo darilo.

ROMANJE S STANOVALCI K MARIJI POMAGAJ NA BREZJE

*Slava ti, brezjanska mati,
o Marija pomočnica,
naših src kraljica.
(Helenca Rozman)*

Stanovalci na Brezjah.

V Domu sv. Martina vsako leto romamo z našimi stanovalci na Brezje.

Tudi letos ni bilo nič drugače. Ves september nas je Marija Pomagaj z Brezij z lepim vremenom vabila, da poromamo k njej.

V torek, 17. Septembra, se je ob našem odhodu obetal lep dan. Vsak s svojimi mislimi, prošnjami in pričakovanji smo prispeli na Brezje. Ker smo imeli do začetka sv. maše še kar nekaj časa, smo se odločili, da se najprej okrepčamo s kavico v bližnjem lokalčku.

Pri 10. sveti maši se nas je zbralo kar veliko vernikov, maševal pa je naš župnik

g. Martin Golob. Po zaključku sv. maše je tisti, ki je to želel, lahko opravil še sv. spoved in pri oltarju Marije Pomagaj priporočil sebe in domače v njeno varstvo.

S sklepom, da romanje ponovimo naslednje leto, smo se odpravili domov. Ni bilo moč najti nikogar izmed nas, ki bi ne bil srečen, da mu je bila dana milost, zdravje in čas, da je lahko poromal na Brezje.

Janja Hodnik, poslovna sekretarka

NAJ SPOMIN NA PREHOJENE POTI NIKOLI NE ZBLEDI

(Jana Strgar)

Krajši sprehod je potekal od Doma do kapelice.

Na mednarodni dan Alzheimerjeve demence, 24.9.2019, smo izvedli tretji Sprehod za spomin. Namen sprehoda je ozaveščanje javnosti o tej kruti bolezni, ki počasi in tiho prodira med nas in nam

jemlje naše najdražje.

Letos sva želeli sprehod narediti bolj množičen, želeli sva vključiti tudi ljudi, ki nimajo svojcev v našem Domu, saj kaj pa je ozaveščanje javnosti, če se glas ne sliši daleč.

Druženje po sprehodu.

Lip Bohinj d.o.o. nam je doniral material, iz katerega smo skupaj s stanovanjci izdelali table, na katerih so bila napisana dejstva o demenci. Table smo postavili ob celotni poti in tako mimoidoče seznanjali z boleznijo.

Občino Bohinj sva zaprosili za donacijo za nakup spominskih majic, a naleteli sva na neverjeten odziv ga. Ive Lapajne. Nad najinim projektom je bila navdušena in je želela, da Občina aktivno sodeluje. Spominske majice so tako postale njihova skrb, ob poti so postavili mize, na katerih so prostovoljke pripravile različne vaje za spomin in delile brošure o demenci.

Razmišljali sva, da si ljudje po tako dolgi poti zaslužijo okrepčilo, zato so nam v Bohinjski sirarni Srednja vas donirali kislo mleko, kmetija Pr Tonejovc domače mleko, v Loških mesninah

ocvirke, moko iz bohinjske trdinke pa smo kupili sami. Kuhar Slavko je skuhal čudovite žgance, ki so jih prav vsi pohvalili.

S stanovanjci varovanega oddelka smo spekli potratno potico in piškote, naredili smo sok iz melise. Izdelali smo spominske broške, zloženske in označili krajšo pot z modrimi baloni.

Po prehojenih poteh smo se zbrali v atriju Doma, kjer so nam zaplesali otroci iz Kulturnega društva Srednja vas in folklorna skupina Društva upokojencev Bohinjska Bistrica. Za pravo presenečenje pa je poskrbel naš pevski zborček iz varovanega oddelka, ki je pod vodstvom ge. Milene Jeklar zapel pesem o prijateljstvu.

Nagovoril nas je direktor Zavoda sv. Martina g. Jože Cerkovnik.

Stanovanjci so bili veseli dogajanja in živžava, svojci so bili veseli srečanja, tisti, ki so prehodili daljšo pot, pa so bili zadovoljni, da so se sprehoda udeležili.

Radi bi se zahvalili vsem, ki ste se sprehoda udeležili, donatorjem in nastopajočim, vsem sodelavcem za potrpljenje in pomoč pri izvedbi. Prav posebno pa gre zahvala Barbari in Janji za vso pomoč pri nabavi in kopiranju, Alenki, Tatjani in g. direktorju za moralno podporo, Moniki, Sabini in Slavku za pomoč pri izvedbi in ge. Ivi Lapajne in njenim prostovoljkam za nadzor daljše poti.

Drugo leto se spet vidimo!

Jana Strgar in Petra Platiša, zaposleni na varovanem oddelku

PRISPEVKI IVANKE SEDEJ

Naša motivatorica za pripravo novega glasila ter najbolj prizadevna avtorica prispevkov pa je stanovalka Ivanka Sedej. Ivanka zapiše nekaj vrstic o skoraj vseh dogodkih, ki se jih udeleži in tako poskrbi, da dogodki ostanejo v spominu.

PRAZNOVANJE ROJ. DNI

V sredo 16.5.2018 smo imeli v Domu praznovanje rojstnih dni. Nastopile so članice pevskega Zbora Zarja. Njihov vodja je igral tudi na ustno harmoniko. Za pogostitev pa so v Domu pripravili tudi torto.

IZLET V CELJE - DOM SV. JOZEFA

17.5.2018 smo se odpravili na izlet v Celje, pogledat Dom sv. Jožefa. Vstati je bilo treba kar zgodaj - ob 5.30 uri, saj smo ob 7. uri imeli že zajtrk, ob 7.50 pa odhod. V Celje nas je šofer Bojan

odpeljal 12. Tam smo se imeli lepo. Nazaj smo prispeli v poznih popoldanskih urah.

RAZSTAVA ROČNIH DEL

V mesecu juniju 2018 je v Stari Fužini potekala razstava ročnih del. Skupaj s sostanovalkama Malči Logar in Angelo Medved smo si 6. junija v popoldanskem času razstavo tudi ogledale. Razstava je bila zelo lepa, saj smo videle pletene izdelke, veliko vezenja, na razstavi pa so bile tudi moje izvezene vizitke.

NASTOP MPZ A. T. LINHART RADOVLJICA

V soboto, 9.6.2018, so v Domu nastopili člani Mešanega pevskega zbora Antona Tomaža Linharta iz Radovljice. Meni in ostalim stanovalcem je bilo njihovo petje zelo všeč. Njihov nastop sem poslušala iz recepcije, saj sem bila v tem času zadolžena za dopoldansko dežurstvo. Po kosilu pa sem odšla tako kot vsak dan (če je lepo vreme) še na krajši sprehod po vasi.

FARNI DAN

17.6.2018 je bil v Srednji vasi Farni dan. Organizatorji so imeli veliko dela s postavljanjem šotorov ter pripravljanjem hrane. Nastopali so Čuki ter Filip Kranjec. Na Farnem dnevu smo bili skupaj z zaposlenimi tudi stanovalci Doma. Farnega dneva se je udeležilo tudi veliko faranov, prišel pa je tudi g. župnik Ivan Jagodic.

PIKNIK S SVOJCI

V soboto zjutraj, 15.9.2018, se je obetal

lep sončen dan. Hišnik Andrej je pripravil mize in klopi. Bilo je vsega dovolj - od pijače do hrane. Uživali smo v družbi svojcev in zaposlenih. Pa seveda ob dobri glasbi - tudi naš g. direktor je igral na harmoniki, jaz pa sem sedela na gugalnici in pela. Po koncu piknika sem na sprehod odpeljala še sestro Olgico, nato pa odšla na sprehod še sama.

SREČANJE STANOVALCEV GORENJSKIH DOMOV V RADOVLJICI

19.9.2018 je v Domu dr. Janka Benedika v Radovljici potekalo srečanje stanovalcev gorenjskih domov. Skupaj z Ivom Bučičem, Jožetom Sodjo ter delovno terapevtko Simono smo se odpeljali v Dom na srečanje stanovalcev. V Domu smo sami lahko izdelali tudi svečke. Nazaj grede pa smo si v Lescah ogledali še trgovino z medenimi izdelki.

EKSKURZIJA PROSTOVOLJK V AVSTRIJO

Ker rada dežuram v recepciji, so me tudi letos povabili na izlet s prostovoljkami. Šli smo 27.9.2018. Preko Ljubelja smo se odpeljali v Avstrijo, kjer smo si ogledali Doma za ostarele v Pliberku, obiskali smo katoliški dom prosvete Sodalitas v Tinjah, kjer smo imeli sv. mašo, si ogledali mozaik patra Marka Rupnika in tam imeli kosilo. Ogledali smo si znamenitosti - Gospo Sveto, Vojvodski prestol, Knežji kamen, Celovec, Vrbsko jezero. Ob Vrbskem

jezeru sva s sostanovalcem Jožetom Sodjo skupaj kar zavriskala. Utrujeni smo se domov vrnili ob 21. uri zvečer.

PLES S FOLKLORNO SKUPINO DRUŠTVA UPOKOJENCEV

V četrtek, 5.7.2019, smo imeli na obisku Folklorno skupino Društva upokojencev. Večkrat nas obišejo in nam pripravijo ples. Najprej zaplešejo one. Potem pa so na koncu tudi nas potegnili v ples. Poklonili smo tudi čas pokojnemu g. Ivanu Cvetku, ki je v Domu velikokrat nastopal s harmoniko in poskrbel za glasbeno spremljavo plesalcem. Tudi voščili so mi za rojstni dan. Zelo sem zraven uživala. Kmalu pa bomo šli k jezeru na sladoled in kam na kavo. Kot vsako leto. Lep pozdrav od naju dveh: Olge in Ivanke!

PIKNIK V AVLI

V soboto, 7.9.2019, je bil piknik. Skrbelo me je, če bo kdo od mojih prišel. In sta prišli kar dve moji sestri. Zelo se bila vesela. Hrane je bilo več kot preveč. Piknik smo imeli kar v avli, saj je zunaj padal dež. Letos smo peli stare pesmi.

SPREHOD ZA SPOMIN

Sprehod za spomin je potekal 21.9.2019. Letos se s sestro Olgo skupnega

sprehoda skupaj s stanovalci nisva udeležili, ampak sva se sprehodili sami raje okoli Doma in kasneje še do kapelice. Na lanskem dogajanju sem si dala izmeriti krvni tlak, letos pa sem se posladkala z dobrotami na pikniku po sprehodu.

OBISK REŠEVALNIH KUŽKOV

V ponedeljek, 23.9.2019, so k nam na obisk vodniki reševalnih psov pripeljali tri pse. Vsi trije so bili zelo poslušni in disciplinirani. Pokazali so nam kar nekaj trikov, za nagrado pa dobili prigrizek. Kužki so mi bili zelo všeč. Najrajši bi enega kar obdržala. Saj sem včasih tudi sama imela doma domače živali. Ko so odhajali, so nam v pozdrav zalajali.

SREČANJE STANOVALCEV GORENJSKIH DOMOV

Letošnje srečanje stanovalcev Gorenjskih domov je potekalo 20.11.2019 v Domu Franceta Berglja na Jesenicah. Poleg mene so se iz Doma sv. Martina srečanja udeležili še delovna terapevtka ga. Simona in stanovalci: Marija Žitnik, Angela Medved in Jože Sodja. Ob prihodu so nas pocrkli s pecivom in piškoti. Ogleдали smo si potopisno predavanje o Indiji, nato pa smo skupaj izdelovali tudi slončke.

Ivanka Sedej, stanovalka

PR' TA ZGORNJEM NA VOGARJU

V torek, 6. avgusta 2019, smo se s stanovalci varovanega oddelka odpravili na izlet. Naša sodelavka Petra Platiša nas je povabila k njej domov, po domače k Ta Zgornjem na Vogarju. Domačija spada k vasi Koprivnik, k njim pa se zavije že na pol poti do Koprivnika, kjer je odcep za Krniški lom. Stanovalci so že med potjo ugotavljali, da nekateri še niso bili tam, drugi pa so obujali spomine, da je že dolgo tega, kar so bili nazadnje na tem kraju. Na domačiji nas je pričakala Petra s svojimi tremi hčerami Anjo, Saro in Nino ter njen stari oče Milan. Kmalu smo ugotovili, da je med stanovalci kar nekaj Milanovih bivših sodelavcev. Sedaj so že vsi upokojeni, a spomini so še živi in beseda je kar stekla. Izvedeli smo, da je bil Milan zidar, stanovalec Franc mizar in stanovalka Anica računovodkinja v nekdanjem Gradbenem podjetju Bohinj. Anica je pripovedovala, kako je GP Bohinj

gradil nekomu vikend v Jereki. Lastnik je delavcu, ki mu je padlo kladivo s strehe, odbil čas, ki ga je delavec porabil zato, da ga je šel iskat. Tako so se kasneje še večkrat hecali, kdaj gredo spet delat v Jereko. Franc je obujal spomine, kako so včasih veliko pešachi. Petra pa je povedala, da se je stari oče Milan, ko zaradi starosti ni imel več voziškega dovoljenja, peljal do avtobusne postaje kar s traktorjem in prikolico. Milan je v devetdesetem letu in je še vedno toliko pri zdravju, da vse s koso pokosi okoli hiše.

Na domačiji imajo kar nekaj živali: pozdravila nas je psička, pridružil se ji je zajec in prišli so nas pogledat trije vietnamski prašički, ki imajo vsak svoje ime. V eni ogradi so se pasle koze, kokoši so bile nastanjene v hlevu, v drugi ogradi pa smo videli še dve oslici in osla. Na koncu smo videli še želvo.

Navdušeni smo bili nad lepim razgledom na Južne bohinjske gore, ki se ponuja izpred njihove domače hiše.

Petra nas je pogostila še z domačim štrudlom iz jabolk in buč, ter domačim sokom iz mete in melise. Obisk smo sklenili s kavo in zahvalo za tako lep sprejem, predstavitev in pogostitev. Veseli in polni lepih vtisov smo se vrnili nazaj v Dom, kjer nas je že čakalo kosilo. Hvala, Petra, Vam in Vaši družini za povabilo in izkazano gostoljubje.

Jože Cerkovnik, direktor

PIKNIK S STANOVALCI IN NJIHOVIMI SVOJCI

Septembrski piknik smo imeli v avli.

V soboto, 7. Septembra, je v Domu sv. Martina potekal že tradicionalni piknik.

Vsako leto ga pripravimo za naše stanovalce, njihove svojce, prijatelje, za uporabnike pomoči na domu ter vse tiste, ki jim iz Doma vozimo kosilo.

Priprave so se začele že zjutraj in do pol enajstih je bilo že vse pripravljeno za uradni začetek našega piknika.

Za dobro razpoloženje sta poleg kuhinje - ki je poskrbela za odlično hrano in pijačo, z glasbo poskrbela Maša Cilenšek in Samo Hude.

Piknik je potekal v naši avli, saj nam vreme letos žal ni bilo naklonjeno. Kljub bolj kislemu vremenu, se je zbralo veliko ljudi. Vsi smo se zabavali in se lepo imeli.

Janja Hodnik, poslovna sekretarka

DRUŠTVO LIPA IZ DOMŽAL

Nastop citrark in kitarist iz Lipe iz Domžal.

Citarke in kitaristke pod vodstvom Damjane Praprotnik so nas že večkrat obiskale.

V tednu, ko praznuje naš zavetnik sv. Martin, so pripravile glasbeni in literarni program. Svoje pesmi je prebrala gospa Janka Jerman.

Najbolj so nam v spominu ostali pesem o Bohinju in Pršivcu. Bili smo veseli, da so nam popestrili dan in se družili z nami.

Vreme je bilo deževno, a so članice skupin opazile veliko slapov, ki jih še nikoli do sedaj v Bohinju niso videle.

V upanju, da se kmalu zopet srečamo, smo se poslovili z bohinjskim pozdravom gospoda Joža Sodja.

Simona Ušeničnik, delovna terapevtka

SREČANJE DVEH STOLETNIC

Praznovanje 100. rojstnega dne Cecilije Sorč.

Konec oktobra, na svoj 100. rojstni dan nas je v Domu sv. Martina obiskala Cecilija Sorč.

Z gospo se že dalj časa poznamo ter sodelujemo. Zato smo se njenega obiska posebej razveselili.

Vzeli smo si čas za klepet in da se še bolje spoznamo. Gospo je obiskala tudi najstarejša Bohinjka Angela Hodnik.

Čili stoletnici sta druga drugi zaželeli vse najboljše!

Alenka Zorč, socialna delavka

MEDGENERACIJSKO DRUŽENJE V MESECU OKTOBRU

Projekt **SIMBIOZA GIBA** je vseslovenski projekt, ki spodbuja medgeneracijsko sodelovanje, prostovoljstvo in telesno aktivnost - gibanje, preko katerih ozavešča ter promovira zdravo in aktivno življenje za vse generacije v vseh življenjskih obdobjih.

Projekt *Simbioza Giba* se je pričel leta 2014 s sloganom »Gibanje je življenje in življenje je gibanje«. Njihov cilj je bil, da se generacije povežejo preko športa. V letu 2019 so se druženja izvajala na več kot 644 lokacijah po vsej Sloveniji.

Medgeneracijsko sodelovanje je prava smer za prihodnost.

Projekt je v našem Domu potekal v sodelovanju z Osnovno šolo Srednja vas že četrto leto. Sodelovali so učenci od 1. do 4. razreda.

Dva dni so potekale aktivnosti v avli Doma pod vodstvom kineziologinje Ane Valant.

Skupna jutranja vadba je vsebovala elementarne igre, ki preko igre in smeha

še bolj poveže generacije.

Dva dni pa smo šli skupaj na sprehod po polju. Vreme je bilo na naši strani.

Za prijetno vzdušje je poskrbela čudovita jesenska narava okoli nas; pisano jesensko listje, toplo sonce, konjički, krave na paši in pogled na lepe gore.

Seveda je največja vrednost srečanja druženje, gibanje in pripravljenost pomagati tistim, ki so že na invalidskih vozičkih.

Učenci 3. razreda so se spomnili, da so se pred dvema letoma žogali z najstarejšo stanovalko Angelo Hodnik.

Tudi letos so se srečali in gospe Angeli zastavili nekaj zanimivih vprašanj. Gospa Angela je že v 105 letu.

Simona Ušeničnik, delovna terapevtka

NASTOP UČENCEV GLASBENE SOLE BUČAR

Prijeten nastop učencev Glasbene šole Bučar.

Med jesenskimi počitnicami so nas prijetno presenetili štirje mladi iz

okolice Ljubljane in Litije. Pripeljal jih je njihov učitelj Simon Bučar. Zaigrali so na diatonične harmonike in kitare.

Med skladbami je gospod Simon opisal nekaj projektov, ki so jih že izpeljali. Leta 2013 so projekt imenovali »**S harmoniko na Triglav**«, ki je bil za vse nepozaben in neponovljiv dogodek. V okviru projekta »**S harmoniko po slovenski obali**« so prehodili celotno slovensko obalo (42 km). V naslednjem letu so izpeljali nov projekt »**S harmoniko skozi Postojnsko jamo**«, v okviru katerega so prehodili celoten jamski sistem največje podzemne katedrale na svetu. Leta 2016 pa so se z instrumenti podali ob reki Kolpi in četrti projekt poimenovali »**S harmoniko ob Kolpi**«. Za vsak projekt je vodja Glasbene šole Bučar posnel tudi avtorsko skladbo.

Radi se odzovejo vabilu in veseli smo, da so nas kljub oddaljenosti obiskali.

Nastop v našem Domu pa so stanovalci opisali takole:

Ga. Milana Rozman in ga. Jela Bučič:

»Nastop je bil prekrasen. Moja duša se je napolnila. Takšnega koncerta še nismo poslušali. Glasba nas je poživila. Še kdaj naj pridejo v Bohinj.«

Ga. Amalija Logar:

»Bila sem zelo presenečena, ker sem videla tako lepe mlade obraze. Posebno me je presenetil učitelj glasbe Simon, ker me spominja na našega župnika Martina. Že dolgo, dolgo nisem slišala tako lepe glasbe in petja. Vsi so lepo umirjeni in gospod Simon je lepo predstavil vse aktivnosti te glasbene šole. Posebno všeč mi je bil nastop vseh harmonik. Še naprej bi rada poslušala in gledala takšne glasbenike. Za mene je bilo to veliko presenečenje. Moja želja je, da bi kmalu spet prišli v naš Dom.«

NASTOP PEVSKE SKUPINE KORONA

Člani pevske skupine Korona.

Deževno sobotno dopoldne v novembru nam je prijetno popestril nastop pevske skupine Korona.

Mešana pevska skupina šteje le sedem članov, a se njihova maloštevilnost ni

prav nič poznala pri glasbenem nastopu. Skupina deluje pod umetniškim vodstvom Nene Rion.

Za nas so pripravili pester izbor domačih in tujih pesmi.

Ko so prepevali »Oj Triglav, moj dom!« in pa »Slovenija, od kot lepote tvoje«, so jim zraven pomagali tudi naši stanovalci.

Svoj glasbeni repertoar je pevska skupina Korona popestrila z nastopom Marje Jalen iz Rodin, ki nas je kot Finžgarjeva mama popeljala v otroštvo pisatelja Frana Saleškega Finžgarja.

Priповed izpod peresa Zdenka Mežka je nastala po pisateljevih zapisih o svojih mladostnih pripetljajih.

Talentiranih članov Korone smo bili res veseli.

Povedali so nam, da imajo do konca februarja že poln plan nastopov.

Za kasneje pa smo se priporočili, da v našem Domu ponovimo prijetno srečanje.

Alenka Zorč, socialna delavka

Ana in Ivanka pri izdelavi adventnega venčka.

DOKUMENTARNI FILM O FRANCU SODJU (1914 - 2007)

Luka nam je predstavil film o Francu Sodju.

V sredo, 30. 10. 2019, smo si v našem Domu ogledali dokumentarni film, ki ga je posnel dijak Škofijske klasične gimnazij Luka Kalita.

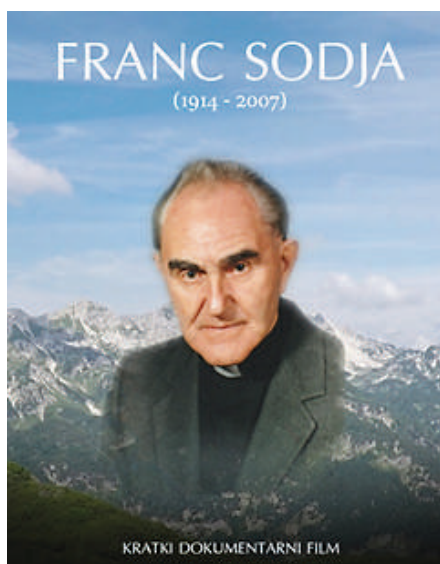
Luka je dokumentiral življenje in delo g. Franca Sodja, slovenskega duhovnika in pisatelja. Franc Sodja je bil s svojim življenjem in delom velik zgled za današnji čas. Bil je preprost človek, rojen sredi bohinjskih planin, ki si je nenehno prizadeval služiti Bogu in ljudem. Po vojni je bil pet let zaprt in preganjan, nato pa je deloval v Kanadi in Argentini med slovenskimi rojaki ter obenem tudi veliko pisal. Vodil je duhovne vaje, obnove in misijone. Nagovarja nas s svojo pristnostjo,

gorečo predanostjo Bogu in s svojim delom, v katerem se je ves razdajal za druge.

Na koncu predstavitve nas je Luka prijetno presenetil in stanovalcem razdelil listke z mislimi, ki jih je napisal Franc Sodja. Še enkrat hvala, da nam je na tako zanimiv način predstavil življenje duhovnika, rojenega v Bohinjski Bistrici.

MISLI FRANCA SODJE

Ko bi mogel vedno premisliti, preden odprem usta: ali vem, kaj hočem povedati? Pa je dostikrat tako, da se šele potem spomnim, ko je prepozno. Žal mi je, a beseda je bila izrečena. In če je ranila, je rana ostala. Morda skušam popravljati, a docela popraviti je redko mogoče.

Največja nesreča je, če si z zapahi zagrenjenosti zapreš svoje srce. Ko je toliko ljudi na svetu, ki čakajo na tvojo ljubezen, morda prav majčkeno pozornost! In če bi jo dal, bi ne bil več berač. Odkril bi srečo v samem sebi.

Kakšno moč nosijo v sebi matere! Zato je tako pomembno, da nikdar ne obupajo nad nobenim od svojih otrok: kakor Marija jih morajo spremljati v njihovem življenju. Nevsiljivo, od daleč. Brez večnega pridiganja, z veliko ljubeznijo, s trpljenjem in z nenehno molitvijo.

Sestavni del moje večerne molitve mora biti misel na smrt. Bolje povedano: misel na vstop v večnost. Takrat ne bo važno, kaj sem imel, kaj sem bil. Važno bo samo eno: ali sem z ljubeznijo vzel vsak svoj dan in ga v ljubezni preživel, ali sem napolnil svoj čas z dobrimi deli, sem notranje bogat?

Lepa duša, vedra duša, ki izžareva veselje in srečo - to bi morala biti duša vsakega kristjana. To bi morala biti vsak dan moja duša! In če ni? ... Nekdo me čaka. Zato je prišel, da me osreči. Srečanje s Kristusom mi bo prineslo lepoto in vedrino in veselje in srečo.

Če čakaš, da boš storil dobro delo jutri, morda ta 'jutri' ne bo nikdar prišel in znašel se boš v večnosti praznih rok.

Če kdo ubija, ljudje obstrme v grozi. Da pa v lastni hiši včasih z grobstvo ljudje, ki so vsako nedeljo pri maši, ubijajo življenje drug drugemu, je nekaj "normalnega".

Vsak dan znova! To pomeni: vsako jutro se zavem svojega bivanja, vsak dan je pred menoj moje poslanstvo, vsak dan začnem z novo močjo, vsako jutro sprejem svoj dan, da ga napravim lepega, bogatega.

Lepa duša, vedra duša, ki izžareva veselje in srečo - to bi morala biti duša vsakega kristjana. To bi morala biti vsak dan moja duša.

Če prav pojmuje svoje krščansko življenje, mora tudi delo biti molitev. Če sem z dobrim namenom posvetil vse, se najbolj navaden opravke spreminja v molitev.

Kričanje, obsojanje, godrnjanje - iz tega ne more nastati kaj dobrega, ker v tem ni Boga, ker pač ni ljubezni.

Zbral: Luka Kalita, dijak

JAVORNIŠKI ROVT

Prav tako kot imamo v Bohinju svoj Rovt - Nemški Rovt, imajo tudi na Jesenicah Jeseniški Rovt. Ze samo ime namiguje, da gre za kraj, postavljen med vršace. Javorniški Rovt leži pod grebeni Karavank. Obkrožajo ga gore, gozdovi, potoki in travniki. Nanj se lahko pripeljemo po lepi asfaltni cesti. Le nekaj sto metrov pod Javorniškim Rovtom so na desni strani ceste le 50 metrov oddaljeni Javorniški slapovi. Cesta nas naprej pripelje na višino skoraj tisoč metrov, do Planinskega doma Pristava. Za planinskim domom so v lepo okolje vpeta okrasna akumulacijska jezercica, ki so bila umetno zgrajena v osemnajstem stoletju.

Foto: Barbara Debeljak

Čeprav nas do Javorniškega Rovta pripelje lepo urejena cesta, bo bolje, da se na pot odpravimo kar peš. Iz Koroške Bele je lepo speljana tako imenovana Gajškova pot. Pot se začne na nadmorski višini 711 metrov v zgornjem delu Koroške Bele, kjer je postavljena tabla z osnovnimi podatki o poti in lokalnem okolju. Po dobri uri hoje (4 km), ki se zložno vzpenja po gozdu, se vzpnemo na višino 975 metrov.

Med potjo na travnikih lahko opazujemo lepote narave: pomladi nam pogled razveseljujejo neštete ključavnice, narcise in cvetovi regrata.

»Dom Pristava na Javorniškem Rovtu je stoletja služil rudarskim in gozdnim nadzornikom. Do leta 1952 je nudil Železarni Jesenice s hlevi in pašniki in s prostorom za živino prostor za bogato kmečko ekonomijo. Leta 1953 je železarna ponudila celotno posestvo z živino vred Planinskemu društvu Javornik. Njihovi novi načrti so pripeljali do tega, da so leta 1974 stavbo dozidali in povečali. Dom je postal prostor za številna planinska in druga srečanja.

Foto: Barbara Debeljak

Naravne in zgodovinske značilnosti Javorniškega Rovta lahko spoznavamo tudi na Naravoslovni in rudarski učni poti, ki jo ohranja in ureja osebje Centra šolskih in obšolskih dejavnosti Trilobit. Učna pot je dolga osem kilometrov, z višinsko razliko 600 metrov. Na njej je 15 opazovalnih točk, na katerih so postavljene ustrezne table in smerokazi. Na podlagi izkušenj odkrivajo zakonitosti narave in ostankov preteklosti.«

(Vir: <https://www.preberite.si/javorniski-rovt/>, dosegljivo 22.11.2019).

BOHINJ

Nad jezerom rahla meglica,
Mirna gladina drhti,
V grmovju zapoje ptica,
se jutro v Bohinju budi.

Sedim na peščeni obali,
polna zbujenih sanj,
spomini so me obiskali,
kamenček vržem vanj.

Se v krogu lovijo valovi,
svobodna se z njimi igram,
zgovorno šumijo gozdovi,
odnese me daleč stran.

PRŠIVEC

Dolgo je molčala
gora nad dolino,
nemo svet opazovala,
zrla je v globino.

V viharo noč je zajokala,
pognala slap v sivino,
nabrano žalost je izprala,
hladila jezera gladino.

V soncu mirno je zaspala,
spet ujeta v tišino.

Besedilo pesmi Bohinj in Pršivec je iz knjige Ni še padla slana, avtorice Janke Jerman.

PRIGODE IZ DOMSKEGA ZIVLJENJA

Stanovalec počiva v sobi in prosi sestro, naj mu prižge televizijo.

»Televizija ne dela«, pravi sestra.

»Kaj, da je nedelja? Jaz pa sem mislil, da je sobota. Potem pa jo pusti ugasnjeno«, žalostno odgovori.

Pri kosilu sestra deli tablete.

»Tukaj imate tableto za bolečine«, pove gospodu Janezu.

»Dobro, bom vzel, da me na onem svetu ne bo bolela glava«, v smehu odvrne gospod Janez.

Zbrala:

Maja Grm, srednja medicinska sestra

PRAZNIČNA PEKA

Prišli smo do zadnjega - najlepšega in najbolj čarobnega meseca v letu. Jesen so zamenjali hladni dnevi, mi pa se bomo na toplem greli ob skodelici čaja in seveda, zraven ne smejo manjkati domači piškoti. Da bo

Dom praznično zadišal po cimetu, vaniliji, medu, čokoladi.. je tu nekaj receptov.

CIMETOVE ZVEZDICE IZ MLETIH MANDLJEV BREZ MOKE

3 beljaki

250 g sladkorja v prahu
500 g mletih mandljev
noževa konica vanilje
2 žlici mletega cimeta

Beljake stepemo v čvrst sneg, vanj pa počasi vmešamo sladkor v prahu. 6 žlic mase prihranimo za premaz. V ostalo zamešamo mlete mandlje, vaniljo in cimet. Maso dobro pregnetemo in jo razvaljamo med dve plasti folije za pol cm na debelo. Vrhno plast odstranimo in z modelčkom izrežemo zvezdice. Polagamo jih na s peki papirjem obložen pekač. Premažemo jih z maso iz beljakov.

Pečemo na 150 stopinj, 15 min, s spodnjim grelcem.

DOBRI STARI MEDENJAKI

35 dag bele mehke moke
15 dag sladkorja v prahu
5 dag medu
2 jajci
5 dag masla ali margarine
ščepec soli
1 majhna žlička sode bikarbone
1 majhna žlička cimeta

pest celih orehov
beljak za premaz

Jajca zmešamo s sladkorjem, maslom, medom in soljo. Suhe sestavine zmešamo v posebni posodi in jih postopno vmešamo v maso. Zamesimo testo in ga pustimo počivati na sobni temperaturi pol ure. Oblikujemo za oreh velike kroglice, na sredino vsake pritisnemo košček celega oreha in premažemo z beljakom.

Pečemo na 170 stopinj približno 12 minut.

RAZPOKANČKI S KOKOSOM IN LEŠNIKI

25 dag kokosove moke
 12 dag čokolade v prahu
 10 dag mletih lešnikov
 20 dag mletega sladkorja
 3 jajca
 10 dag mletega sladkorja za posip

Sestavine zmešamo v posodi. Z žličko zajemamo maso in oblikujemo kroglice ter jih povaljamo v mletem sladkorju in polagamo na pekač, obloženim s peki papirjem.

Pečemo jih 8 minut na 180 stopinj.

Maja Grm, srednja medicinska sestra

VAJE ZA SPOMIN

Vpišite manjkajoče črke in dobili boste več vrst zelenjave!

F _ _ O _

P _ _ A _

B _ O _ O _ _

C _ _ T _ _ A

O _ _ O _ T

Izračunajte!

$9 * 9 =$ _____

$21 + 9 =$ _____

$40 - 35 =$ _____

$3 * 3 =$ _____

$10 + 6 - 8 =$ _____

Dopolnite ljudske modrosti in pregovore.

Sreča je _____ .

Ena lastovka _____ .

Zelen Božič, _____ .

S trebuhom _____ .

Iz te moke _____ .

Katere živali se skrivajo v spodnjih črkovnih skupinah?

ORODKILK _____

VIDZRAEON _____

KVLO _____

CTAIP _____

COPAI _____

Pripravila: Jana Ovsenek, srednja medicinska sestra

RAZSTAVE

V vitrinah v avli sta na ogled razstava likovnih del stanovalke Angele Hodnik in razstava slik njenega brata Valentina Hodnika.

V avli pa si lahko ogledate razstavo »Slovenija na lesu« umetnice Saše Vrečko, ki dela in živi v Londonu.

PRIREDITVE OD JANUARJA DO DECEMBRA

JANUAR	
Četrtek, 4. 1.	Ogled dokumentarnega filma o našem Domu ZRNO IN KRUH.
Torek, 8. 1.	Nastop učencev OŠ Srednja vas v Bohinju.
Četrtek, 10. 1.	Praznovanje 104. rojstnega dne ANGELE HODNIK: sv. maša v domski kapeli, nato nastop Folklorne skupine - veterani KUD Triglav Srednja vas.
Sobota, 12. 1.	Nastop Mešanega pevskega zbora »Anton Tomaž Linhart Radovljica«.
Sreda, 16. 1.	Ogled fotografij s sv. maše ob 10. obletnici Doma 30. 12. 2018 v cerkvi sv. Martina.
Ponedeljek, 21. 1.	Ogled posnetka sv. maše ob 10. obletnici Doma 30. 12. 2018 v cerkvi sv. Martina.
Sobota, 26. 1.	Sv. maša za umrle v letu 2018. Pri sv. maši nastop pevskega zbora Župnije Srednja vas v Bohinju.
Ponedeljek, 28. 1.	Predavanje Anje Poštrak, Barbare Kalan iz Gorenskega muzeja: Proč z Avstrijo: 33 dni države SHS.
Četrtek, 31. 1.	Praznovanje roj. dni stanovalcev, nastop Plesalnice Bohinj.
FEBRUAR	
Sobota, 2. 2. SVEČNICA	Sv. maša v domski kapeli.
Četrtek, 7. 2.	Urica kulture ob Prešernovem dnevu.
Ponedeljek, 11. 2.	Ogled dokumentarnega filma o našem Domu ZRNO IN KRUH.
Sreda, 20. 2.	Glasbeni nastop učenke Glasbene šole Jesenice: Tine Bučar (violina), spremljava: Pandolina Atanasova, mentorica: Natalija Šimunovič.
Sreda, 20. 2.	Predstavitve igranega dokumentarnega filma o s. Leopoldini Brandis, ustanoviteljici Bolniških sester Družbe Marijinih sester čudodelne svetinje. Film sta predstavili s. Jemeja in s. Kristina.
Četrtek, 28. 2.	Praznovanje rojstnih dni stanovalcev. Nastop Jaka Taler (harmonika).
MAREC	
Ponedeljki od 11. 3.	Križev pot ob diapozitivih - vodi župnik g. Martin Golob.
Sobota, 2. 3.	Nastop z diatonično harmoniko - Borut Grm.
Torek, 5. 3.	Pustovanje in druženje ob plesu in petju s člani FS pri DU. Boh. Bistrica. Obisk maškar iz podružnične šole Srednja vas.
Sreda, 6. 3.	PEPELNICA - sv. maša v domski kapeli.
Četrtek, 21.	Predavanje ob diapozitivih VIKI GROŠELJ: Najvišji vrhovi celin.
Torek, 26. 3.	Nastop učencev glasbene šole Radovljica.
Četrtek, 28. 3.	Praznovanje rojstnih dni stanovalcev. Nastop ženskega pevskega zbora KD Bohinj.
APRIL	
Ponedeljek, 1. 4.	Potopis Od pekla Auschwitza do nebes Čenstohove, župnik Golob in Zapoljarjev Joža.
Sreda, 3. 4.	Gledališka predstava učencev podružnične OŠ Srednja vas: Nebesno potovanje.
Četrtek, 4. 4.	Delavnica peke žemljic.
Sobota, 6. 4.	Srečanje z labradorko Primo in lastnico Katjo Koren.
Petek, 12. 4.	Izdelovanje velikonočnih butaric. Sv. maša z bolniškim maziljenjem.
Nedelja, 14. 4. Cvetna nedelja	Sv. maša v domski kapeli.
Četrtek, 18. 4.	Barvanje pirhov.
Petek, 19. 4.	Sv. križev pot v domski kapeli.
Sobota, 20. 4.	Sprejem blagoslovljenega ognja in vode.

PRIREDITVE OD JANUARJA DO DECEMBRA

	Blagoslov velikonočnih jedi.
Nedelja, 21. 4. Velika noč	Sv. maša v domski kapeli.
Četrtek, 25. 4.	Praznovanje rojstnih dni stanovalcev. Nastop: Niko Kraiger (harmonika), vokal Martina Špik.
MAJ	
Četrtek, 9. 5.	Medgeneracijsko druženje z otroki Vrtca v Srednji vasi v Bohinju.
Sobota, 11. 5.	Izdelovanje nakita z učenci podjetniškega krožka Oš dr. Janeza Mencingerja Boh. Bistrica, mentorica Vesna Arh.
Ponedeljek, 13. 5.	Nastop citrark in kitaristk Društva Lipa Domžale, pod vodstvom Damjane Praprotnik.
Četrtek, 23. 5.	Druženje ob plesu in petju s člani FS pri DU Boh. Bistrica.
Četrtek, 30. 5.	Praznovanje rojstnih dni. Nastop pevskega zbora Večerna zarja.
JUNIJ	
Sobota, 1. 6.	Glasbena urica na varovanem oddelku: Jože Cerkovnik s harmoniko.
Sreda, 5. 6.	Nastop mešanega pevskega zbora Slavček.
Sreda, 12. 6.	Srečanje stanovalcev gorenjskih domov v Domu sv. Martina. Oglad filma ZRNO IN KRUH. Oglad cerkvice sv. Janeza Krstnika.
Četrtek, 20. 6.	Sv. Rešnje telo: sv. maša v domski kapeli.
Četrtek, 27. 6.	Praznovanje rojstnih dni. Nastop Ženskega pevskega zbora LIPA Radovljica.
JULIJ	
Ponedeljek, 1. 7.	Poletno glasbeno srečanje: Erazem (violina) in Voranc Markič (klarinet).
Ponedeljek, 8. 7.	Glasbeno srečanje: Mark (harmonika) in Neža Mencinger (kitara), Tina Sodja Preželj (prečna flavta)
Ponedeljek, 15. 7.	Nastop Tine Bučar na violino in predstavitev življenja in dela njenega dedka Franceta Bučarja.
Četrtek, 25. 7.	Praznovanje rojstnih dni stanovalcev. Nastop Jaka Taler (harmonika).
Ponedeljek, 29. 7.	Poletno glasbeno srečanje: Iza (kitara) in Zala (kitara) ter Ahac Medja (kitara).
AVGUST	
Torek, 6. 8.	Nastop tria flavt MiSoUr.
Ponedeljek, 12. 8.	Druženje z otroki poletnega verouka in župnikom g. Martinom Golobom.
Četrtek, 29. 8.	Praznovanje rojstnih dni. Nastop Mešanega pevskega zbora DU Železniki.
SEPTEMBER	
Sobota, 7. 9.	Piknik s stanovalci in njihovi svojci.
Sobota, 14. 9.	Nastop vokalne skupine BI RD – LAND.
Torek, 17. 9.	Romanje stanovalcev na Brezje.
Četrtek, 19. 9.	Potopisno predavanje Neže Stanovnik: Potovanje po Tajski.
Sobota, 21. 9.	Sprehod za spomin ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni, nastop FS Društva upokojencev.
Ponedeljek, 23. 9.	Predstavitev in druženje z reševalnimi psi Kinološkega društva Krim.
Četrtek, 26. 9.	Praznovanje rojstnih dni. Nastop Franke in Ninota Sodja.
OKTOBER	
Torek, 1. 10.	Mednarodni dan starejših - literarna urica z Zdenko Erlih.
Sreda, 2. 10.	Druženje ob plesu in petju s člani FS Društva upokojencev Bohinjska Bistrica.
Sobota, 5. 10.	Obisk terapevtskih kužkov PO in LI.
Četrtek, 10. 10.	Simbioza Giba, gibanje za vse generacije z učenci 4. razreda.

PRIREDITVE OD JANUARJA DO DECEMBRA

Sreda, 16. 10.	Simbioza Giba, gibanje za vse generacije z učenci 1. razreda.
Četrtek, 17. 10.	Simbioza Giba, gibanje za vse generacije z učenci 2. razreda.
Ponedeljek, 21. 10.	Ogled muzeja Hiša čez cesto na Miljah.
Sreda, 23. 10.	Simbioza Giba, gibanje za vse generacije z učenci 3. razreda.
Četrtek, 24. 10.	Praznovanje rojstnih dni stanovalcev. Nastop: Niko Kraigher (harmonika), vokal Martina Špik.
Ponedeljek, 28. 10.	Nastop učencev Glasbene šole Bučar.
Sreda, 30.	Predstavitve dokumentarnega filma o slovenskem duhovniku in pisatelju Francu Sodji - Luka Kalita.
NOVEMBER	
Od ponedeljka do petka	Barvanje in priprava božičnih voščilnic v delovni terapiji.
Ponedeljek, 4. 11.	Medgeneracijsko druženje ob petju z otroki iz vrtca Srednja vas.
Sobota, 9. 11.	Nastop male pevske skupine Korona.
Sreda, 13. 11.	Nastop Lipe Domžale: kitaristke Tesere in citrarke Zlati zven ob spremljavi ceter Damjane Praprotnik.
Sreda, 20. 11.	Srečanje stanovalcev v Domu dr. Franceta Berglja na Jesenicah.
Sreda, 27. 11.	Delavnica izdelovanja adventnih venčkov.
Četrtek, 28.	Praznovanje rojstnih dni stanovalcev. Nastop ženskega pevskega zbora KD Bohinj.
DECEMBER	
Od ponedeljka do petka	Barvanje in priprava božičnih voščilnic v delovni terapiji.
Torek, 3. 12.	Ta veseli dan kulture: kulturna urica z prostovoljkami Zdenko, Valči in Mileno.
Petek, 6. 12.	Po sv. maši obisk sv. Miklavža z otroki iz vrtca.
Četrtek, 12. 12.	Božično - novoletni obisk in nastop dijakov Gimnazije Jesenice.
Četrtek, 19. 12.	Praznovanje rojstnih dni. Nastop: Marija in Igor Jamnik.
Torek, 24. 12.	Sveta maša z blagoslovom jaslinc in Doma. Skupno božično - novoletno kosilo v jedilnici.
Božič, Sreda, 25. 12.	Sv. maša v domski kapeli.

V maju je nastopil pevski zbor Večerna zarja.

Martina Špik in Niko Kraigher sta nas zabavala na rojstnodnevni zabavi v oktobru.

UTRINKI S PRAZNOVANJ ROJSTNIH DNI

Vida Torkar je junija dopolnila 90 let.

Septembra sta na zabavi za rojstne dni nastopila Franka Sodja in njen sin Nino.

Jaka Taler je zaigral na harmoniko na praznovanju v juliju.

Oktobra je praznovala tudi Frančiška Kranjec.

Avgusta je nastopil mešani pevski zbor Društva upokojencev Železniki.

Ženski pevski zbor Bohinj je popestril slavje v novembru.

UTRINKI V BESEDI IN SLIKI

Fantje iz Studia Siposh so takole v Domu snemali film Zrno in kruh.

Pripravljeno pecivo za praznovanje desete obletnice.

Še zadnje priprave, preden se snemanje začne.

Lepo poletje smo izkoristili za izlete po okolici.

Jana pripravlja torto velikanko za deseti rojstni dan.

S stanovalci na kavici ob jezeru.

Izlet k Cukiju na sladoled je že tradicionalen.

Andrej ureja okolico.

Prijeten počitek na soncu.

Ko se je topla jesen prevesila v deževje, pa so stanovalke zunanjo klopico zamenjale za kmečko peč.

Vesela družba.

Lepo vas pozdravljata Ana in Marica.

V LETOŠNJEM LETU SO SE POSLOVILI:

V januarju:
Marija ŠETINA
Dušan BABIČ
Ljudmila SLAK
Amalija JENKO

V februarju:
Živka TALER
Huse HADŽIĆ
Nada Marija MAJERLE

V marcu:
Frančiška STARE
Božidar LENARDIČ

V aprilu:
Ivanka Noč

V maju:
Regina MATIČ
Ana Marija LUŠTREK

V juniju:
Dragotin NOVAK
Anton ISKRA

V juliju:
Ivana KOŽELJ

V avgustu:
Jožefa STRGAR
Franc Dimitrij BOGATAJ
Marija KRISTAN

V septembru:
Marija LEBENIČNIK
Kristina MARKEŠ
Marija KOVAČIČ
Angela RIHAR

V oktobru:
Ivanka GROŠELJ
Franc ARH

V novembru:
Franc LOGAR

Gospod, daj jim večni mir in pokoj.

Ljubite pravičnost, vi, ki vladate svetu,
dobro mislite o Gospodu,
iščite ga s preprostostjo srca,
zakaj on se da najti takim, ki ga ne
preizkušajo,
razodeva se takim, ki vanj zaupajo.
(Mdr 1, 1-2)

Izdajatelj:

Zavod sv. Martina,
Srednja vas v Bohinju 33 A
4267 Srednja vas v Bohinju
Tel. št.: 04 577 84 10
Elektronska pošta: zsm@zsm.si
www.zavodsvetegamartina.si
Direktor: Jože Cerkovnik

Naklada: 600 izvodov
ISSN: C507-4541

Uredniški odbor:

Alenka Zorč
Jana Ovsenek
Jana Strgar
Janja Hodnik
Maja Grm
Tatjana Horvat

Fotografije: arhiv Zavoda sv. Martina,
osebni arhiv Petre Platiša
FOTO-VIDEO Pavel Korošec, s.p.

Fotografije uredila: Janja Hodnik

Lektoriranje: Julijana Cundrič
Oblikovanje: Mojca Rožič
Tisk: Salve, d.o.o